

J e g y z ő k ö n y v

az Országos Köznevelési Tanács

2004. április 15-én, csütörtökön, 10 órai kezdettel
az Oktatási Minisztérium (Budapest V., Szalay u. 10-14.)

101. számú tanácstermében megtartott
ülésétől

Napirend:

1. Tájékoztató a pedagógusképzés finanszírozási rendjéről
Előadó: Kotán Attila főosztályvezető
Az OKNT pedagógusképzési bizottságának javaslatát ismerteti: Brezsnay László
2. Az OKNT állásfoglalásának kialakítása a „Gazdasági ismeretek” érettségi vizsgatantárgy központi követelményeiről
Az OKNT Országos Érettségi Vizsgabizottságának állásfoglalását előterjeszti:
Horn György
3. Döntés a szakértői vélemények alapján jóváhagyásra, illetve elutasításra javasolt kerettantervekről
Előterjesztő: Friss Péter főosztályvezető
Meghívott: Polinszky Márta továbbképzési igazgató
4. Egyebek

Elnököl: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Pavlánszky Éva és Varga Erzsébet (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetségének beszédgyorsíró szolgálata)

Az ülés résztvevői

Az Országos Köznevelési Tanács részéről:

Dr. Báthory Zoltán

Dr. Brezsnayánszky László

Dr. Hadházy Tibor

Dr. Hoffmann Rózsa

Horn György

Dr. Karlovitz János

Kompaktor Emília

Liskó Ilona

Dr. Loránd Ferenc

Nagy József

Dr. Szabados Lajos

Szakács Mihályné dr.

Dr. Szenes György

Dr. Trencsényi László

Vass Miklós

Meghívottként:

Sipos János

Friss Péter

Horváth Gréta

Kosinszky Zsuzsa

Polinszky Márta

Makkai László

Keszei Sándor

Szabó Imre

Dr. Gáspár Mihály

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 07 perc)

DR. LORÁND FERENC, a Tanács elnöke, az ülés levezető elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Megkezdjük az Országos Köznevelési Tanács ülését. Mindenki megkapta nyilván a napirendet és az értesítést arról, hogy ma mit tervezünk. Az első kérdésem szokás szerint az, van-e valami észrevételük a napirendhez.

Hoffmann Rózsa!

DR. HOFFMANN RÓZSA: A Közoktatás-politikai Tanács szakmai oldala informális csatornákon keresztül ugyan, de azt kérte, ne tárgyaljuk a kerettanterveket, lévén, hogy ők is elnapolták, miután kevés idő állt rendelkezésükre. Ezért ajánlom megfontolásra, hogy ne halasszuk-e el. Nyomatékosan kérték, mert nem örülnének annak, hogy már nem első ízben fordulna elő, hogy a Közoktatás-politikai Tanács véleménye ismeretének hiányában foglalunk állást valamiről.

Nem tudom, a minisztérium részéről ki volt ott. Tegnapelőtt ült össze a Közoktatás-politikai Tanács, és tájékoztattak arról, ami ott történt.

ELNÖK: Hozzászólás - Friss Péter.

FRISS PÉTER: Én a napirend kapcsán szerettem volna jelezni egyébként, hogy a Közoktatás-politikai Tanácshoz postázási gondok miatt - az elmúlt alkalomhoz hasonlóan - relatíve későn jutott el, ezért kérte, hogy a kerettantervek véleményezésére később, két hét múlva kerülhessen sor. Nyilvánvalóan az OKNT állásfoglalásának kialakítását, egyetértési jogának gyakorlását ez önmagában nem befolyásolja, hiszen a véleményt a Közoktatás-politikai Tanács egy más időpontban - még ha nem is igazán szerencsés, hogy az OKNT ülését követően - ki fogja tudni fejteni, és a végleges miniszteri döntés előtt ez megtörténhet.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más hozzászólás?

HORN GYÖRGY: Az ügyrendhez javasolnám: nem lehetne ezt a napirendet valahogy előrevenni, és erről dönteni? Ezt most már harmadszor tárgyaljuk, a kerettantervek különböző változatait. Ügyrendi kérdés, nem vennénk-e előre. Tehát döntsünk róla, csak az elején.

ELNÖK: Két külön kérdés...

HORN GYÖRGY: De ez ugyanahhoz kapcsolódik. Vegyük előre ezt a napirendet, és döntsünk, hogy döntünk vagy nem döntünk, és ha döntünk, akkor döntsünk. Hogyha nem döntünk, nem döntünk, de ezt a napirendet tegyük az elejére, és legyünk rajta valahogy túl.

ELNÖK: Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Nagyon szomorú lennék, ha az OKNT ezt most nem tárgyalná, hiszen itt olyan kerettantervekről van szó, amelyeket az általános iskolák várnak. Ezt tovább húzni-halasztani, az OKNT véleményét további egy hónapra eltenni, nem tartanám szerencsésnek. Természetesen a miniszter úrnak jogában áll a Közoktatás-politikai Tanács határozatát mérlegelnie, hogy ő kihirdeti, nem hirdeti ki, mit csinál. De én azt gondolom, semmiképpen ne húzzuk tovább, és javaslom, hogy a napirenden ne változtassunk semmit.

ELNÖK: Báthory Zoltán, aztán Trencsényi László.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Én is azt javaslom az OKNT-nek, hogy ne foglalkozzék a szülői oldal javaslatával... *(Közbeszólások: Szakmai oldal.)* Itt két meghívó van. A KT szülői oldala fordult a miniszter úrhoz, ugye? Ennek kaptuk meg a másolatát.

ELNÖK: Én nem kaptam meg.

HORN GYÖRGY: De, most, az előbb kaptad meg.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Nem nekünk van címezve, hanem a miniszternek - foglalkozzék vele a miniszter úr, ha jönak látja, mi ne foglalkozzunk vele. Nekem ez a javaslatom.

KESZEI SÁNDOR: Ez nem azonos a Hoffmann Rózsa által mondottakkal.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Erről döntsünk, és menjünk szépen a napirend szerint.

ELNÖK: Trencsényi László, Nagy József, utána én lezárom.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Már csak attól félek, hogy megisszuk a kávékat, és dolgunk végezten hazamehetünk, hiszen körvonalazódóban van az az álláspont, hogy az 1. napirendet vegye le napirendjéről az OKNT, hiszen a beszámoló nem arról szól, amiről a minisztériumot az OKNT kérdezte. Akkor tehát menjünk haza, nincs miről tárgyalni!

Én egyébként úgy gondolom, megfontolandó probléma, hogy miért nem alakul ki a testületi üléseknek az a sorrendje, amelyik egy szakmailag és politikailag békés megoldáshoz vezetne. Valaki végiggondolhatná, hogy ezeket a tempírozásokat hálótervbe rendezi - azt hiszem, minőségbiztosított az OM, ISO minőségbiztosítással rendelkezik, tehát elvárható lehetne.

Valóban kérdés, melyik a súlyosabb teher. A magyarországi nevelőtestületek az elkövetkező órákban meghozzák döntéseiket helyi tanterveikről. Ebben a helyzetben az a kérdés, az OKNT lassítsa-e a folyamatot – mert bizonyára fontos dolgokat tud meg a KT-től erről a kérdésről –, és ezzel azt vállalja, hogy a kerettantervek semmilyen hatást nem gyakorolnak a magyar pedagógiai programokra, vagy pedig felvállalja azt a felelősséget, hogy a szakértői vélemények alapján, a saját kompetenciája alapján tud hiteles tanácsot adni a miniszternek a kihirdetés megtételére vagy sem. Én úgy gondolom, hogy a nagyobb felelősség az, hogy az OKNT ne halassa a döntést, ne hagyja bizonytalanságban a magyar iskolákat.

ELNÖK: Nagy József, aztán én.

NAGY JÓZSEF: Én is azokat támogatom, akik azt mondják, hogy tárgyaljuk. Döntési joga van a bizottságnak. Elég volt már a húsz évig tartó hektikus tantervi reformokból!

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Harminc.

NAGY JÓZSEF: A nyolcvanas évek közepétől. Elég volt! Zárjuk már le! Megint elhalasztjuk, meg megint elhalasztjuk - tárgyaljuk!

ELNÖK: Nagyon szeretném azzal zárni ezt a kört – amennyiben nem akartok reflektálni arra, amit mondok –, hogy lehetőleg függetlenítsük ezektől az érzelmi és idegrendszeri felhangoktól, hogy most miből van elegünk. Tényleg elegünk van, de nekem az a legfőbb érvem, hogy a tantestületek várják a kerettanterveket. Hogy egy nem egyetértési joggal, de véleményezési joggal rendelkező testület nem tudta a véleményét az OKNT döntése előtt kialakítani, nem befolyásolhatja az OKNT-nek azt a kötelezettségét, hogy az elé terjesztett

napirend szerint döntsön. Ezt követeli a szakma érdeke. Fennáll a lehetőség, hogy amennyiben a döntésünkkel nem értene egyet, különvéleményét a miniszter úrhoz a kihirdetés előtt a szakmai oldal eljuttassa.

Az a javaslatom, hogy tárgyaljuk úgy, ahogy ez eredetileg napirenden van.

Nem értem ezzel összefüggésben, Horn Gyurinak miért kell felborítani e miatt, vagy miért javasolja, hogy borítsuk fel e miatt a sorrendet - de teljesen mindegy.

Szavazásra teszem fel a kérdést. Volt egy javaslata Hoffmann Rózsának, azt kell először szavazásra föltennem, és utána az a javaslatom, hogy szavazzuk meg a napirendet, ha egyéb megjegyzés a napirendhez nincs, és lássunk hozzá.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: És nekem volt egy ügyrendi javaslatom: az első napirend levétele.

ELNÖK: Ez egy ilyen „per tangentem”-javaslat volt - azt akkor külön meg kell vitatni.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Egyszer írásban adtam be, most pedig szóban mondtam el.

ELNÖK: De nem rendelkezik az OKNT azzal az információval, hogy miközben te úgy foglaltál állást, hogy nem arra ad választ ez az előterjesztés, amire kértük, eljuttattatok hozzám Brezsnay László aláírásával, a Pedagógusképző Bizottság rád való hivatkozással egy három kérdésből álló kérdéskört, amelyet tegnap posta útján eljuttattam az illetékesekhez, kérve, hogy lehetőleg adjanak választ ezekre a kérdésekre. Ha most az lesz az álláspont, noha előbb meghallgatjuk a minisztérium jelen lévő meghatalmazott képviselőjét, hogy ezekre a kérdésekre nem tud válaszolni, és akkor az a véleményünk, hogy nincs értelme tárgyalni, akkor levesszük, elhalasztjuk, vagy olyan határozatot hozunk, hogy ezeknek a kérdéseknek a megválaszolása vagy információ birtokában tárgyaljuk. De ez megint két dolognak az összefonódása, úgyhogy azt javaslom, nem akarom ezzel lezárni a te javaslatod fölött az esetleges vitát, szeretném viszont lezárni a Hoffmann Rózsa által felvetett kérdés fölött. Szeretnék szavazást elrendelni.

Magyarán aki egyetért azzal, hogy a Köznevelés-politikai Tanács kérésének eleget téve ma a kerettantervi előterjesztést ne tárgyaljuk, tegye fel a kezét! Aki nem ért egyet, tehát ellene szavaz és az eredeti napirend szerint a tárgyalás mellett szavaz, tegye fel a kezét! (10) Aki tartózkodott? (4)

Akkor az eredeti napirend szerint ez tárgyalatik.

A második kérdés. Mint kiderült, az az előterjesztés, amelyet a pedagógusképzés finanszírozásával kapcsolatosan kaptunk, nem azokra a problémákra reagált, amelyek miatt ennek a kérdésnek a tárgyalását mi javasoltuk. Ennek folyományaként juttattam el azokat a kérdéseket az illetékesekhez, amelyek viszont ezt aktuális mezőbe próbálják állítani, amennyire ez sikerülni fog.

Tehát nekem az a kérdésem, mielőtt Trencsényi László napirendről való levételi javaslatáról szavazást rendelnek el, hogy hadd kérdezzük meg a minisztérium jelen lévő képviselőjét, szíveskedjen elmondani, hogy ezzel kapcsolatban mi az álláspont.

KOTÁN ATTILA: Köszönöm szépen. Kotán Attila vagyok, a közigazgatási főosztály vezetője. Először is a napirend címe az, hogy „Tájékoztató a pedagógusképzés finanszírozási rendjéről”. Meggyőződésem szerint a kiküldött anyag, amit a főosztály állított össze, az erről szól.

Az egy másik dolog, hogy amit kaptunk utólag, az pedig azt kérdezi nagyjából, hogy a költségvetési megszorító intézkedések hogyan érintik a képzést, illetve az ágazatot. Erre is tudunk most válaszolni, tudok most válaszolni, de lehetett volna akár a napirend címe is ugyanez, hogy hogyan érintették, és akkor az az anyag, ami készül, akkor az arról szólt volna.

TRENCSENYI LÁSZLÓ: De senki se kérte a minisztériumtól ezt az 1-es napirendet. Ez olyan, mintha az OKNT azt javasolta volna, hogy ultizzunk, és a minisztérium snapszerrel válaszol.

ELNÖK: Szeretném megadni Brezsnýánszky Lászlónak a szót, lévén, hogy a bizottság...

KOTÁN ATTILA: Tehát magunktól találtuk ki és idehoztuk?

TRENCSENYI LÁSZLÓ: Igen.

ELNÖK: ...a pedagógusképző bizottság megfogalmazott az OKNT-hez egy feljegyzést, amely felhívta a figyelmet a pedagógusképzés finanszírozásában a megszorító intézkedések kapcsán feltételezhető, nem várt, de esetleges negatív következményekre. Ezzel volt kapcsolatos a mi kérdésünk, hogy tájékoztatást kérjünk. Most szeretném, ha Brezsnýánszky László, aki az OKNT megbízásából a bizottság elnöke, és aki megfogalmazta, vagy aki jegyzi azt a feljegyzést, amelyet az OKNT ebben az ügyben kapott, véleményt nyilvánítana ebben a kérdésben.

DR. BREZSNÝÁNSZKY LÁSZLÓ: Tisztelt Tanács! A pedagógusképző bizottság december 18-án az ülésén megtárgyalta Trencsenyi Lászlónak egy korábban írásban előterjesztett javaslatát, amely pontosan arról szólt, hogy az akkor éppen aktuális pénzügyi intézkedések hogyan érinthetik a pedagógusképzés ügyét, finanszírozását. Ezt a január 7-ei feljegyzésben, levélben eljuttattam elnök úrnak, és ez alapján került már korábbi üléseinkre a napirendi pont. Ebben a feljegyzésben egyértelműen erről van szó, hogy ezen bizonyos intézkedések hatására volnánk kíváncsiak.

Az első kísérlet az volt, amikor szóbeli tájékoztatást vállalt volna a tárca illetékese, ezt akkor kértük, hogy ne így történjen, hanem érdemi tárgyalásra alkalmas írásbeli előterjesztést gondoltunk, ezért elhalasztódott. A második próbálkozás ez a kezünkbe juttatott, nem miáltalunk megcímzett „A pedagógusképzés finanszírozási rendszere” című anyag, amelyet nem kívánok minősíteni, de mindenesetre az én legjobb olvasatom szerint egy sorban szerepel igazából, ha leszámítom azt a mellékleti táblázatot, hogy hány pedagógusjelölt hallgató van. Úgy gondoljuk, hogy valóban nem válaszol arra a kérdésre.

Az ügyet azonban a bizottság felhatalmazása szerint annál fontosabbnak tartom, minthogy véletlenszerűen beszéljünk erről a kérdéstről, hiszen a megvonások léteznek, de egyikünk sem rendelkezik olyan jellegű áttekintéssel, amelyik az intézmények, azt hiszem, az összesen 33 intézményt érintő területről hitelt érdemelnének. Én is tudok 10 százalékokról és milliókról, mások is tudnak, éppen azt szeretnénk, hogy ha ezt világosan láthatnánk.

E mögött természetesen van egy második probléma, ami miatt a bizottság egyértelműen, jegyzőkönyvből követhetően fontosnak tartotta ezt az ügyet, hogy a pedagógusképzés finanszírozása évek óta hullámzóan megoldatlan, bizonytalan, a nagy egyetemi struktúrában pedig végképp nagyon nehéz helyzetbe került. Tehát ennek van egy tágabb értelme is.

A tegnapelőtt elküldött kérdésekre magunk is, amit ott nagyjából együtt fogalmaztunk Trencsenyi Lászlóval, nem pusztán tréfából gondoltuk, hogy kiegészítő kérdéseket teszünk, hogy világosabbá váljon, hogy milyen jellegű információkat remél a bizottság, illetve remél az OKNT maga is. Ezek azok, amelyek viszont úgy gondolom, hogy most itt szóban valószínűleg nem megválaszolhatók abban az értelemben, hogy valamennyi pedagógusképzési ágazatra és valamennyi lényeges összefüggésre rávilágítana, de lehet, hogy ezt rosszul becsülöm fel.

Azt szeretném kérni, hogy ha egyetért a Köznevelési Tanács azzal, hogy ha ez egy kellően fontos, nem pusztán egyéni felvetés és nem pusztán bizottsági érvényű téma, akkor most itt valóban abban állapodjunk meg, hogy milyen körülmények között és milyen módon, de érdemileg tárgyaljuk meg ezt a kérdést. Ez mind visszamenőleg, mind pedig az előttünk álló,

elég nehezen belátható felsőoktatási változások szemszögéből elég fontosnak tűnik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék, tiéd a szó.

KOTÁN ATTILA: Köszönöm szépen még egyszer. Két egymástól különböző dologról van szó, és mind a kettő az év fordulójával történt. Valóban változott a pedagógusképzés finanszírozási rendszere a felsőoktatás finanszírozási rendszerének megváltozása miatt. Ugyanis 2004-ben a képzési és fenntartási normatíváról szóló rendelet megváltozik, és ennek alapján került sor a 2004. éves felsőoktatási intézményfinanszírozás megállapítására.

A másik ügy: voltak év elején központi költségvetési zárolások, elvonások, és az előzőtől független kérdés, hogy ez hogyan, milyen módon érintette a pedagógusképzést, a felsőoktatást, illetve a felsőoktatást, ezen belül a pedagógusképzést. Az utóbbival kezdeném, mert ez a kiegészítő kérdésben egyértelművé vált: „Hogyan hatottak a pénzügyi megszorítások ágazati és intézményi szinten a pedagógusképzésre fordítható költségkeretekre?”

A költségvetési megszorítások a felsőoktatási intézményeket egy ütemben érintették: az első megszorítási ütemben. Ez azt jelentette tételesen, hogy 880 millió forinttal csökkent...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Most játszunk vagy hülyéskedünk? *(Közbeszólások: Laci!)*

NAGY JÓZSEF: Ilyen szavakat ne használj!

KOTÁN ATTILA: Tisztelettel kérem Trencsenyi urat, engem erre az ülésre meghívtak. Ezzel a címmel kértek fel egy anyag összeállítására.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Arról folyik a vita, hogy napirendre tűzzük vagy sem.

KOTÁN ATTILA: Kérem az elnök úrtól és a kollégáimtól, legyenek szívesek rendet tenni, és amennyiben igény van arra, hogy erről az én közreműködéssel tárgyaljunk, akkor ez legyen, ha nem, akkor valóban egyetértek az úrral: ne raboljuk egymás idejét. Azt azért meg kívánom jegyezni, hogy évek óta különböző testületek ülésein egyeztetéseken részt veszek, de ilyenekkel eddig nem találkoztam. Meglepve és megdöbbenve állok a helyzet előtt.

ELNÖK: Szeretném még egyszer megismételni, amit elmondtam. Anélkül, hogy a kiegészítő kérdésekre a választ meghallgatnánk, nem vagyok hajlandó vitát nyitni a fölött, hogy levegyük a napirendről, vagy tárgyaljuk. Vagy nem kellett volna kiegészítő kérdéseket feltenni, és megadni akkor a módot az előterjesztőknek, hogy válaszoljanak, és akkor egy más helyzet lenne. De ha már fölítették az illetékesek a kiegészítő kérdéseket, akkor az elemi udvariasság szabályai szerint a választ meg kell hallgatnunk. Majd, ha ezt a választ nem tartjuk kielégítőnek, hozhatunk egy olyan határozatot, hogy tekintve, hogy ezek az információk nem elégségesek a probléma súlyának megfelelő tárgyalásra, kérünk egy erre koncentrált, ezekre a kérdésekre koncentrált új előterjesztést, vagy esetleg egy olyan javaslattal éljen az Országos Köznevelési Tanács, hogy azokat az aggodalmakat, amelyeket a pedagógusképzési bizottság megfogalmazott, az OKNT testületi határozatként szövegezze meg, juttassa el a miniszternek, és kérje, hogy tájékoztassa az OKNT-t, és az OKNT-n keresztül nyilván az ország nyilvánosságát arról, hogy egészében a pedagógusképzés finanszírozásával mi a helyzet. Mert nem egyszerűen csak a megszorító intézkedések hatásainak a konzekvenciáiról szól - ha most jól értettem, amit Brezsnyánszky László mondott -, hanem egészében már régóta vajdó problémája ez az egyetemen belüli pedagógusképzés vagy a főiskolai pedagógusképzés finanszírozásának.

Még egyszer azt szeretném tehát mondani - egyúttal kérni is Trencsényi Lászlót -, hogy maradjunk annál a stílusnál, amelyik egy ilyen testülethez méltó, hogy addig, ameddig a feltett kérdésekre a válaszokat nem hallgatjuk meg, ne döntsünk arról, hogy tárgyaljuk-e a kérdést vagy sem. Természetesen én változatlanul tisztelettel kérem Kotán Attila urat, hogy a hozzá általam eljuttatott kérdésekre szíveskedjék válaszolni, és ezek után föl fogom tenni szavazásra Trencsényi László javaslatát, hogy tárgyaljuk vagy ne tárgyaljuk ezt a napirendet.

Ez eddig elfogadható? *(Egyetértő bólintások.)* Kotán úré a szó.

KOTÁN ATTILA: Köszönöm szépen.

A csökkentések érintették a felsőoktatási intézmények képzési támogatását, mégpedig 880 millió forinttal. A 2004-es jóváhagyott költségvetési törvényben 117 milliárd forint szolgált volna felsőoktatási képzési támogatásra, ez csökkent 880-nal, tehát ebben az évben 116,2 milliárd forintot használhat fel a felsőoktatás képzésfinanszírozásra.

A normatív finanszírozási rendszerben, a felsőoktatási törvénynek megfelelően, az OM mint fenntartó, nem szakokat, karokat, hanem intézményeket finanszíroz. Minden felsőoktatási intézmény az általa oktatott szakoknak, a normatíváknak megfelelően kap egy keretösszeget, amelyből a képzést finanszírozza. Röviden tehát: ilyen önálló ágazat, vagy önálló téma, hogy „pedagógusképzés-finanszírozás” nincs. Egy egységes finanszírozási rendszer van, egy összetett normatívarendszer, és ez változott meg, ez változik meg 2004-től. Mégpedig lényegesen változik, hiszen 2003-ban egy képzési-fenntartási típusú normatíva volt az allokáció alapja, 2004-től pedig egy háromelemű rendszerré válik: képzési, kutatási és fenntartási elemmé. Ez praktikusán nem jelent mást, nem lett több és nem lett kevesebb a pénz, csak új elosztási mechanizmus van, aminek az eredményeképpen a 2004-es intézményi képzési támogatások a régi rendszerhez viszonyítva intézményenként legfeljebb +5 és -3 százalékkal változtak. Tehát a belső elosztás így módosult.

Nincs ilyen koncepció, vizsgálat, amelyik akár egy kart, egy képzési típust önállóan finanszírozna. Ilyen nincs. Intézményfinanszírozás van, és a képzési normatívákról szóló rendeletben a pedagógusképzésre vonatkozó normatívák ugyanúgy megváltoztak, mint az összes többié. Tehát a konstrukció ily módon változott. A csökkentés pedig mennyivel érintette? 880 millióval - ennyivel kap kevesebbet az intézményrendszer.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. A következőt szeretném javasolni, lévén, hogy hallottuk, hogy a pedagógusképzésnek, mint olyannak, nincs nevesített, önálló finanszírozási rendszere: felsőoktatási intézmények kapnak költségvetésben meghatározott összegeket, és az intézményeken belüli döntések függvényében – ha jól értem, ha nem, akkor igazíts ki – oszlanak meg a különböző karok, szakok igényeinek, költségeinek finanszírozására. *(Kotán Attila: Igen.)*

Ha tehát a problémánk az – mint ahogy, ha jól tudom, az –, hogy a pedagógusképzés finanszírozása, függetlenül attól, hogy előállt-e csökkentés vagy nem, nem elégíti ki a pedagógusképzésnek mindenekelőtt a gyakorlat oldaláról támasztott igényeit, épp egy olyan periódusban, amikor a nemzeti alaptanterv megváltozásával és az ebből következő logika megváltozásával egyre nagyobb felelősség hárul az egyes intézményekre és pedagógus kollektívákra, úgy gondoljuk, hogy a pedagógusképzés finanszírozási rendszerét át kell gondolni. Ez független attól, hogy volt csökkentés vagy nem volt csökkentés, hogy voltak-e összevonások vagy nem. De ha ezt nem jól értem, akkor tessék most kiigazítani, mert most jönne a javaslatom.

Azzal egyetérték, hogy az Országos Köznevelési Tanács a pedagógusképzési bizottság esetleg egy újabb, részletesebb előterjesztésére, vagy akár csak erre az előterjesztésre hivatkozva, a mai testületi ülésen döntsön úgy, hogy iksz időpontra – amikorra bizonyos felméréseket, vizsgálódásokat, adatgyűjtéseket el tud végezni, vagy fel tud kérni szerveket, amelyek ezt elvégzik, tehát egzakt adatokra támaszkodva, amelyek, ha nem is reprezentatívak,

de arra alkalmasak, hogy megszondázzák ezt a kérdést – tűzze újra napirendre, és ne azzal összefüggésben, hogy iksz millióval csökkent vagy nem csökkent, hanem hogy a pedagógusképzésre nehezedő társadalmi felelősségnek megfelelően van-e rendezve a pedagógusképzés anyagi háttere. Erre kellene egy előterjesztés. És ha ezt elhatározzuk most, akkor ezt simán le lehet venni a napirendről, és ki lehet tűzni egy új időpontra.

Mindenekelőtt kérdezném akkor a kollégáimat, és a bizottság jelen lévő tagjait is, hogy akkor most hogy állunk.

Báthory Zoltán!

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Azt szeretném kérdezni a főosztályvezető úrtól, vajon vannak-e adatok arra nézve, hogy a különböző nagy magyar egyetemeken, ahol pedagógusképzés folyik, hogyan dőlnek el ezek az intézeteken belüli csatározások. Segítik-e a pedagógusképzés javítását - értsd: a pénz növelését -, vagy pedig csökkentik azt? Erre nézve nagyon sok információ van, és egyáltalán nem egységes a kép. Nem tudom, vannak-e ilyen adatok?

KOTÁN ATTILA: Vannak információk, és az információk alapján a kép pontosan olyan vegyes, ahogy említi. A hatályos jogszabályok szerint az intézmény kapuján belül az intézmény autonóm testület költségvetése szempontjából is.

Természetesen az a jelenség egyértelműen ismert itt is, hogy van egy olyanfajta ide-oda mutogatás a fenntartó és az intézmények között, hogy miközben a hatályos jogszabályok szerint nincs úgy, de az intézmények úgy élik meg, illetve a döntéshozók, egyetemi tanácsok úgy kommunikálnak belül, és az érintett karok, tanszékek is úgy élik meg, hogy az az allokációs mechanizmus, amit a normatív rendelet a költségvetési források elosztásáról mond, az belül is tovább érvényes. Ez azonban nincs így.

A normatív rendelet alapján nem pedagógusnormák meg mérnöknormák vannak, hanem egy pénzösszeget kapnak képzésre az intézmények, és belül szabadon lehet dönteni. Nem egyforma az intézményi gyakorlat. Van, ahol ezt radikálisan, tehát ezt a gazdálkodási autonómiát komolyan veszik, van, ahol nem. Ahol nem, ott az a jellemző - és nagy intézményeknél is van ilyen -, hogy automatikusan a mindenkori hatályos és éppen most megváltozó - ezért lehet, hogy félreértés volt, azt gondoltam, azt gondoltuk, hogy ezt kérdezik - normatív rendelet allokációs normáit automatikusan továbbélőnek tekintik és a karok a belső érdekérvényesítésnek megfelelően követelik, kérik változatlanul a per koponyára leosztott pedagógus, mérnök stb. normatívát.

Ezekre a típusú megoldásokra - és utána jönnek a karok tárgyalni, levelet írnak - itt mindig az a válasz, hogy nem OM-hatáskör. Korábban sem és a jövőben sem törvényi lehetőségünk, de oktatáspolitikai szándék sincs arra, hogy az autonóm felsőoktatási intézmények megállapított költségvetésébe - amiről lehet vitatkozni, hogy most melyik norma jobb - beavatkozzunk.

Van arra nézve adat, nekem most nincs, de a felsőoktatásban rendelkezésre áll a beszámolók alapján, hogy belül mennyire és milyen módon osztják radikálisan újra a támogatásokat avagy nem. Többségében azt kell mondanom, hogy a normák mechanikus továbbosztása szokott megtörténni az én információim szerint. Egy ilyen típusú kigyűjtést vagy felmérést lehet végezni, azt hiszem, ezt meg is tudják oldani a kollégáim.

Most, hogy a 2004-es pénzeket hogyan osztják tovább karokra, szakokra, tanszékekre, azt nem tudjuk. Ezekről mindig utólag a beszámolóiból kaphatunk képet, hiszen az intézményi gazdálkodási belső adatok kifelé nem nyilvánosak, önkéntesen szolgáltathatnak adatokat nekünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor a sorrend: Hadházy Tibor, Vass Miklós.

HORN GYÖRGY: Akkorez most napirend? Akkor most mi van? Ha napirend, akkor jó, csak döntsünk róla.

ELNÖK: Arról kellene dönteni, hogy kérünk-e egy olyan részletes tájékoztatást, aminek alapján ezt a kérdést a maga súlyának megfelelően tárgyalni tudjuk vagy sem. Ehhez kellene hozzászólni.

Báthory Zoltán kérdése arra irányult, hogy egyáltalán rendelkezik-e a minisztérium olyan információkkal, amelynek alapján ezt a kérdést tárgyalnunk lehet. Most nem azt tárgyaljuk, hogy jó-e az a rendszer, amiről nem kaptunk érdemi tájékoztatást, hiszen az informáltság megáll az egyetemi autonómia kapuinál, nem rendelkezett ebben a pillanatban főosztályvezető úr ilyen áttekintéssel, és 2004-ről is majd csak utólag lesz.

A kérdés az, hogy akarjuk-e - és ehhez kértem a hozzászólásokat - tárgyalni a finanszírozás rendjét, vagy pedig amellettt döntünk, hogy tárgyaljuk egy későbbi időpontban és kérjünk ehhez megfelelő adatokat, illetve emeljük az ezzel kapcsolatos álláspontunkat akár az autonómiába nem beavatkozva, de mégiscsak megcímelve az egyetemek vezetőit vagy a Rektori Tanácsot arra vonatkozóan, hogy ebben a kérdésben érvényesüljenek azok a szempontok, amelyeket nekünk a szakma érdekében érvényesíteni kötelezettségünk.

A kérdés tehát az, hogy amellettt döntünk-e, hogy egy későbbi időpontban a kérdés súlyának megfelelően a pedagógusképző bizottság aktív közreműködésével előállított anyagot tárgyaljunk-e vagy sem. Vagy pedig azt az információt, amit most kaptunk, elégségesnek tartjuk arra, hogy erről a kérdéstről tárgyaljunk.

Ezt a kérdést azért nem tettem fel, mert egészen evidens volt, hogy nem, nem erről szólt a probléma. Ilyen adatokkal - a főosztályvezető úr is közölte - nem rendelkezünk most pillanatnyilag, ki kellene gyűjteni, és ez is a múltra vonatkozik.

Tehát a kérdés az, hogy tárgyaljuk vagy ne tárgyaljuk. Ehhez kértem, hogy van-e hozzászólás, több kéz volt a levegőben. Akkor a sorrend: Hadházy Tibor, Vass Miklós, Nagy József, Liskó Ilona.

LISKÓ ILONA: Én csak azt akartam javasolni, hogy ha ennyi hozzászóló van, akkor hogyne tárgyalnánk, akkor miről beszélünk? Mindenki hozzá akar szólni, persze, hogy tárgyaljuk! Ez nem is kérdés, hadd mondja el mindenki, amit akar.

ELNÖK: Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Tisztelt Elnök Úr! Egy kérdést szerettem volna valóban feltenni, de ettől most az elnöki expozé fényében elállok. Különben az egész probléma lényege a Báthory professzor úr által felvetettekben rejlik. De nem ez volt a kérdés.

A főosztályvezető úrtól szerettem volna megkérdezni egy dolgot. Megkérdezhetem?

ELNÖK: Persze!

DR. HADHÁZY TIBOR: Tisztelt Főosztályvezető Úr! Annyit szeretnék kérdezni, hogy bár nem hangzott el, de a felsőoktatásban dolgozók tudják, hogy a 120/2000-es kormányrendelet helyébe az 51/2002-es kormányrendelet lép. Az anyag és a saját szavazatom szempontjából is lényeges azt tudnom, hogy a 2. oldal utolsó bekezdésében leírt kiegészítő támogatás most eljutott-e a felsőoktatási intézményekhez? Tehát a gyakorlőhelyek után járó kiegészítő támogatás eljutott-e most az intézményekhez? *(Nagy József: Arra, hogy ezt erre szánták!)* Tudtommal nem jutott el.

ELNÖK: Válaszképes állapotban vagy? *(Kotán Attila: Igen.)* Mármost nem te, hanem a helyzet.

KOTÁN ATTILA: A 2004-es 116,2 milliárd forintnak az intézményi leosztása e szerint az új konstrukció szerint történik. Ez is benne van.

ELNÖK: A következő Vass Miklós.

DR. VASS MIKLÓS: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen azt szeretném javasolni, hogy ezt a tájékoztatót hallgassuk meg. Amit itt Brezsnay László elnök úr felvetett, hogy készüljön majd egy olyan anyag, ami komplexen áttekinti a tanárképzést, erre mindenképpen szükség lesz. Ez az anyag érzésem szerint tartalmaz ma olyan elemeket, amelyek a bolognai folyamattal kapcsolatosak vagy annak a finanszírozása, és itt egy éven belül a tanárképzés alapvetően meg fog változni ennek kapcsán. Következésképpen akár a kreditfinanszírozásról beszélünk, akár a hagyományos rendszerről, mindenképpen ahhoz lehetne értelmes javaslatokat tenni az OKNT-nek a NAT és egyéb közoktatási szükségletekre figyelemmel.

Azt gondolom, mindenképpen több információnk lenne, ha meghallgatnánk ezt a tájékoztatót. Erről nem kell döntenünk, ez egy tájékoztató. Tehát ettől még a magyar felsőoktatás így lesz finanszírozva 2004-ben, de több információnk lenne, és azok a kérdések, amelyeket itt feltehetünk, valószínű, hogy jövőre már orientálni lehet abban, hogy ez az anyag viszonylag optimális finanszírozási helyzetbe hozza a tanárképzést, és hogy készüljön, és mit tegyünk abba bele. Köszönöm. Targyaljuk.

ELNÖK: Nagy József!

NAGY JÓZSEF: Nekem is kérdésem lenne tulajdonképpen. Az előző finanszírozási rendszerben is az egyetemeken alig volt gyakorlati képzés, egyre kevesebb, és még az a pénz, ami ebben a, ha nem is címkézett rendszerben, de azért mégiscsak voltak leosztások, és itt is szépen más irányokba elfolytak.

Kérdezem azt, hogy ebben az új rendszerben, ami még lazább, ahogy érzékelem, még kevesebb körülírás van arra, hogy ezt a pénzt csak erre lehet használni, mi a biztosíték arra, hogy egyáltalán lesz gyakorlati képzés az egyetemeken?

Hogyan lehetne megoldani, hogy ebben a rendszerben a terveknek, az előírásoknak megfelelő pedagógusképzés folyjék, és annak meglegyen a pénzügyi-szakmai és egyéb feltétele. Azt hiszem, mindannyian ettől félünk.

KOTÁN ATTILA: Allokációs oldalról teljesen egyértelmű a válasz: semelyik pénz nem címkézett az itteni rendeletben megállapítottak szerint. Amit kérdez, azt a képesítési követelményekről szóló rendelet határozza meg. Az a jogszabály szól arról, annak a feladata az, hogy a pedagógusképzésnél mik tartoznak bele elméleti és gyakorlati szempontból a képesítésbe.

Van egy tartalmi szabályozó jogszabályrendszer, a képesítési követelmények, és van egy allokációs rendszer. Semelyik pénz sem a régiben, sem az újban nem pántlikázott az intézmény kapuján belül. Hiába van most itt, hogy 50 ezer forint kiegészítő gyakorlatira, vagy akár az, hogy tudományos normatíva, semmilyen kötelezettség nincs mellé téve: a megkapott pénzt az intézmény a képesítési követelményekben foglalt képzés finanszírozására kell hogy használja.

NAGY JÓZSEF: Konyec filma!

KOTÁN ATTILA: Ez a jelenlegi helyzet.

ELNÖK: Marica, Karlovitz, Trencsényi.

SZAKÁCS MIHÁLYNÉ DR.: Egy kérdést szeretnék feltenni a főosztályvezető úrnak, és elnök úr javaslatához is szeretnék kapcsolódni.

Az a kérdésem, főosztályvezető úr, hogy amikor a fenntartási támogatásban olvashatunk olyan alkotóelemekről, amelyek részben a tényleges fenntartást jelentik, tehát a 30 ezer forintos normatív támogatást, másrészt pedig az 50 ezer forintos kiegészítő támogatást, vajon elemezték-e azt, hogy ez a kettő együtt fedezi-e az intézményekben a fenntartási kiadásokat. Csak azért szeretnék zárójelben megjegyezni egy tapasztalatot, egy gondolatot, mert azt hiszem, ez fontos információ. Ezeket az összegeket, ha összeadjuk, akkor a mi tapasztalataink szerint nem fedezik a fenntartási igényeket, így aztán eszünkbe sem juthat, hogy 50 ezer forintos kiegészítő támogatást a gyakorlóhelyek finanszírozására tudjunk fordítani.

A másik kérdésem - ez egyben majd vélemény is lesz elnök úr javaslatához -, hogy a képesítési követelmények, és a normatív finanszírozás összhangja kinek a kompetenciája, tehát ezt az összhangot ki teremti meg. Mert én akkor megint egy nagyon kategorikus kijelentést szeretnék tenni: nincsenek összhangban a képesítési követelmények mint tartalmi szabályozók a normatív finanszírozással. Aztán majd elnök úrnak szeretnék a kérdésére válaszolni.

ELNÖK: Ha jól tudom a sorrendet, Karlovitz tanár úr, utána Trencsényi.

SZAKÁCS MIHÁLYNÉ DR.: Akkor még egy mondat: én támogatom elnök úrnak azt a javaslatát, hogy ezzel a témával foglalkozunk külön. Mióta a pedagógusképzési bizottság megfogalmazta a programját, azóta igazán nemcsak a finanszírozási kérdésekkel szeretünk volna foglalkozni, hanem vizsgáltuk a közoktatás változásaival összhangban a pedagógusképzés lehetőségeit. Most valóban arról van szó, amit elnök úr is megfogalmazott. Rengeteget változott a közoktatás, az igények megváltoztak, és a pedagógusképzés meg, pontosan mert finanszírozási gondokkal küzd, feladja gyakorlati jellegét, gyakorlati képzési jellegét, és elméleti síkú, nagyon hiányos felkészítéssel tud pedagógusokat a pályára bocsátani.

Én tehát azt a javaslatot támogatom, hogy napoljuk el ezt a kérdést, és komplexebb módon vizsgáljuk meg egy másik alkalommal.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Én úgy érzem, hogy a vita valóban megindult - ahogy Liskó Ilona mondta -, tehát nincs más hátra, mint leszögezni, hogy - egyetértve az elnök úr javaslatával -, hogy folytassuk a vitát, de ne zárjuk le, hanem folytassuk majd egy következő ülésen. Én ezt támogatnám. Ha pedig már egy következő ülésen folytatjuk, közben adatokat tudunk gyűjteni.

Én azt gondolom, nemcsak a minisztérium tud nekünk szolgáltatni tényeket, hanem mi is tudunk a magunk területén: mindannyian a bőrünkön érezzük, hiszen ott dolgozunk. Mi hasznos dolgokat tudnánk közvetíteni a minisztérium felé. Én úgy érzem, hogy a minisztérium nem látja itt, hogy mi van lent, az intézményekben. Nekünk erről információt kell adnunk, hogy hogy is sikkadnak el pénzek. Nagyon jó a szándékot érezni, hogy emeljük, emeljük, biztosítjuk, mi pedig közben a bőrünkön azt érezzük, hogy egyre kevesebb, egyre jobban nyomorgunk. Valahogy jelezni kell, hogy hol, meg kell állapítani, és talán ennek az idő direkt jót tesz, hogy egy pár hónapot nyerünk, hogy tájékozódni tudjunk.

És az utolsó javaslatom: ha már tájékozódunk, és újra összeülünk ez ügyben, akkor érdemes lenne fölvenni a kapcsolatot, és meghívni azokat, akik nálunk talán még hivatottabban foglalkoznak ezzel. Itt a Rektori Konferencia, a Főiskola Konferencia képviselőire gondolok. Ők is érdekes dolgokat tudnának mondani, és legalább megismerkednénk. Érdekes dolgokat tudnánk kölcsönösen közölni egymással, álláspontokat és tényeket, mert ők tényleg hivatásszerűen foglalkoznak ezzel.

Én tehát úgy érzem, hogy egy termékeny vita felé megyünk, és tudunk jó javaslatokat tenni majd a végén, egy kis idő múlva.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Mindenkit megkövetek, akit a dolog érzelmi megközelítése feszélyezett. Ennek a magyarázataként annyival tartozom, hogy nagyon nehezen élem meg, hogy a Magyar Köztársaság Oktatási Minisztériuma folyamatosan a politikai lojalitásom és a szakmai lelkiismeretem közötti feszültség mérlegelésére kényszerít. Most is ez történt. 2003 decembere volt, amikor először tettem javaslatot erre a napirendre, abban a megközelítésben - úgy fogalmaztam, valamennyien megkaptátok -, hogy ilyen hírek is járnak, meg olyan hírek is járnak, azt tanácsolom az általam nagyra becsült, és, mondom, politikai lojalitásomat bíró - ez egy szavazat június 13-án - Magyar Köztársaság Oktatási Minisztériumának, hogy mielőtt mendemondák alapján keltődik politikai közhangulat a pedagógusképzésről, járjon maga utána. Úgy érzékelem - és ezért akasztottalak meg, kedves kolléga -, hogy két nap alatt se szereztetek információkat arról, hogy mi a valós helyzet. Én úgy gondolom, két jogszabály - az egyetemek finanszírozási autonómiája, amelyik egy tiszteletre méltó jogszabály, és a Magyar Köztársaság kormányának képzésről szóló rendeletei - konfliktusban áll egymással, és a Magyar Köztársaság törvényeiért az ágazat szintjén felelős Oktatási Minisztériumnak kötelessége azt az ágazati felelősséget gyakorolni, hogy ellenőrizze, az általa fenntartott intézményekben érvényesülnek-e a képzési követelmények.

Fél évvel ezelőtt ezt a tanácsot adtam az általam tisztelt és lojalitásomat élvező minisztériumnak - ehhez képest háborított fel, hogy ultit ajánlottam és snapszlival kezdett el játszani a referátum.

Én azt gondolom, arra kérjük a minisztériumot, hogy a képzési követelmények már elhangzott és a finanszírozás mátrixában végezzen ad hoc vizsgálatot az intézményeiben, és erről az ad hoc vizsgálatról tegyen jelentést az OKNT számára.

Én ellenzem azt, amit Karlovitz János javasolt. Én szeretném az OKNT-tagságomat a felsőoktatásban szerzett tapasztalataimtól függetleníteni. Én ez ügyben az OKNT-sapkában nem szolgáltatok adatokat a minisztériumnak. Sok rossz tapasztalatom van. Az az érzelmileg is alátámasztott benyomásom, hogy a képzési követelményeket nem érvényesítik a magyar felsőoktatási intézmények, legalábbis az egyetemek, de bizonyos vonatkozásokban főiskolákról is van ilyen információm. De ezt nem én akarom közölni a minisztériummal, mert nem az én dolgom. Ha kapok egy adatszolgáltatási kérdőívet - amit nyilván szolgálati úton hozzám, mint beosztott oktatóhoz, eljuttat egyetemünknek a válaszadásra köteles hivatalos személye -, akkor ezt az adatszolgáltatást nyilván megteszem. Úgy gondolom, hogy itt a kormányzat ágazati felelősségét kellene gyakorolnia a minisztériumnak. Ahogyan mondani szoktuk, az OKNT az ágazat lelkiismerete, és ennek megfelelően a felelősséggyakorlásról majd az OKNT alkosson véleményt, hogy tetszik-e neki ez a felelősséggyakorlás vagy nem tetszik. Decemberben békés volt a helyzet, én is békésebb voltam. Ez nem az én egyéni indulatom. Érzékeljük a bőrünkön, csak, mondom, én most megtagadom az adatszolgáltatást ebben az ügyben, hogy a képzési követelményeket a magyar pedagógusképző intézmények nem teljesítik, finanszírozási indokkal utasítják el az egyetemi gazdálkodásért felelős egyetemi urak, amikor a pedagógusképzésért felelős szervezetek a kormányrendelet végrehajtását kérik számon saját uraikon.

Ez baj, politikailag is kellemetlen, ezért egy ilyen átfogó vizsgálat elrendelését indítványozom. Most pedig ne tárgyaljuk.

ELNÖK: Ez világos, határozati javaslatként is megfogalmazott korrekt szöveg volt. Meg fogom szavaztatni, csak még Liskó Icának volt a keze a levegőben. Gáspár Mihály, utána Szenes György, és utána befejeztük.

LISKÓ ILONA: Csatlakozni szeretnék Trencsényi Lászlóhoz, mert én is úgy gondolom, hogy valószínűleg itt az történt - és erre azért előre lehetett számítani -, hogy az integrációs folyamatok életre kelésével a kis pedagógusképző intézményeknek a nagy intézményekhez való hozzácsatlakozásával egy új belső elosztási helyzet áll elő az intézményekben. Nyilvánvaló, hogy ezekben a nagy intézményekben a pedagógusképzés érdekérvényesítő képessége gyenge. Nekünk viszont, mint OKNT-nek, aki a közoktatásból kikerülő szakemberek képzettségéért és

képzettségének színvonaláért felelős, ezt észre kell venni, és erre figyelni kell. Csak én is Lacival együtt úgy gondolom, hogy ez tulajdonképpen nem a minisztériumtól elvárt dolog, hogy majd ide beleavatkozik, és akkor itt most rendet tesz, hanem valószínűleg azokhoz a szervezetekhez, Rektori Tanácshoz vagy nem tudom, hová kell nekünk fordulni majd, akiknek a döntéseit befolyásolnunk kell.

Viszont ezt csak akkor tudjuk befolyásolni, teljesen egyetértékben is Lacival, hogy ha olyan információk vannak a birtokunkban, amelyek nem az egyes tapasztalati alapon, innen, onnan összesöpört kis felháborodások, hanem egy rendes adatszerű felmérés van arról, hogy itt valóban sérülnek a képzés színvonalára vonatkozó érdekek.

Azt hiszem, hogy a javaslatot itt meg lehet szépen fogalmazni, és akkor mehet a dolog a maga törvényes útján tovább.

DR. GÁSPÁR MIHÁLY: Elnézést kérek a késésért, a közlekedés miatt, Szombathelyről jöttem. Szombathelyen annak a karnak vagyok a kari főigazgatója, ahol a tanítóképzés, illetve a pedagógikum területét látjuk el. Harminc éve vagyok a pedagógusképzésben, több jelen lévővel több fórumon vitatkozunk ezen a pedagógusképzési dilemmán. Most Bazsa professzor úr kért az FTT nevében, hogy vegyek részt, tehát egyfelől vendégségbe jöttem, és örülök, hogy itt lehetek.

Néhány információt szeretnék elmondani, bár nyilván ezt a jelenlévők is tudják. Valóban az intézményen belül az erőviszonyok függvénye, hogy mennyit tudunk kicsikarni, különösen a gyakorlati képzésre.

A felsőoktatásban - nemcsak a mi intézményünk - megalázó helyzetbe kerül, amikor gyakorló pedagógusokat szakvezetésre kérünk fel, egyetlen összeget adunk, ha órára lefordítanám, akkor 200 forintra is kijön bruttóban az a pénz, amit ilyenre tudunk adni.

De ha azt mondjuk, hogy a belső oktatás hivatalos elismerés szerint a minisztérium álláspontja szerint is jó, hogy ha 70 százalékban finanszírozott, tehát amit a képesítési követelmények előírnak, azt az állami normatíva becsült módon, a minisztérium szerint 70 százalékban finanszírozza, a többit valahonnan elő kell varázsolni, akkor nem csoda, hogy nagy a baj.

Én a tanácsnak azt javaslom és kérem is egyúttal, hogy igen, ez az egyik fórum, amelyik segíteni tud ezen, mert ha mondjuk az FTT-ben vitatkozunk, ott a pedagógusképzés egy, és nem is mindig a legnépszerűbb. Tehát ezt lehet tudni, mert mindenhol máshol a pedagógusképzés egy a sok közül, és nem mindenki szereti, és azt mondják, hogy oldják meg, úgymint sok pedagógus van, azt úgymint csökkenteni kell. Ha nagyon erősködünk, akkor azt mondják, hogy kevesebbet fognak finanszírozni, és akkor egy emberre több jut. Tehát sokfajta megoldás lehetséges, tehát ennek a tanácsnak szerintem nagy ereje van, és ha tudja képviselni a leendő pedagógusokat, akkor képviselje. Mivel késtem, ezért elnézést kérek, ha szó volt róla, főosztályvezető úrtól szeretném megkérdezni, hogy az elmúlt évben lábra kapott, hogy a gyakorlati képzés kiegészítő normatívája 45-ről 125-re emelkedik, illetve hogy még a testnevelőknél 175, ez az az 50 ezer forint, vagy az létezik-e még? Volt-e erről szó? Ez az 50?

Nem tudom, volt-e erről szó, mivel késtem, elnézést kérek, ha erről volt szó. Ezt több helyen leírták és megjelent, hogy korábban volt 25 a tanítóképzésben, 45 a tanárképzésben, és ezt nagyon elegánsan 125-re felemelték, de csak szóban vagy ez tényleg létezik? Köszönöm.

ELNÖK: Elnézést kérek, miután nagyon kialakult az, hogy mi mellett fogunk dönteni, én azt javaslom, hogy hallgassuk még meg Brezsnay Lászlót, de nem szeretném Szabados úrtól megvonni a szót, csak szeretném, ha nem érvelnék... *(A jelentkező dr. Szenes György felé:)* Tőled szeretném megvonni, de ez egy másik kérdés, ez magánéleti vonatkozás. *(Derültség.)* Tehát ne amellel érveljünk, hogy miért fontos, hogy foglalkozzunk vele, hanem döntsünk, és akkor menjünk praktikusán tovább. Szabados Lajos, utána Brezsnay László.

DR. SZABADOS LAJOS: Megpróbálok rövid lenni, köszönöm a szót. Úgy érzem, hogy ami a felsőoktatásban a finanszírozás körül kialakult, az egy játszadozás. Valakik jól eljátszanak

a semmilyen változással, a pénz ide-oda osztogatásával. Nem akarok belemenni, de belső ellentmondások vannak az anyagban. Azt mondjuk, hogy most már oktatási támogatás van, megszűnik a képzési normatíva, ugyanazon az oldalon lenn egy táblázat van, ahol normák szerepelnek.

Tehát nekem olyan érzésem van, hogy valamit kell produkálnia az oktatási kormányzatnak ezen a területen, és ezt megpróbálják valamilyen maszlaggal - bocsánatot kérek - leönteni. Engem az felháborít, hogy az Oktatási Minisztérium, ahol két fő, fontos rész van, a felsőoktatás és a közoktatás (*Dr. Szenes György: Meg a szakképzés!*), nem tud arról, hogy a közoktatásban...

ELNÖK: Ez a ceterum censeo. (*Derültség, zaj.*)

DR. SZABADOS LAJOS: Én csak a szakmáról beszélek most. (*Dr. Szenes György: Én is.*) Nem tud arról, hogy a közoktatásban képzett pedagógusok képzése körül mi zajlik. Ez számomra tragikus. Ugyanakkor rendkívüli módon felháborít, mert azt mindenki tudja rólam, hogy én sokszor ágáltam a NAT ellen, a kerettantervek ellen, és most eljutottunk oda, hogy van NAT és lesznek kerettantervek, és azt senki nem mérte, hogy ez mit jelent a pedagógus szempontjából, a pedagógusképzés szempontjából? Mit jelent az, hogy képességet fejleszteni, készséget kialakítani? Ez pénz kérdése.

Tehát azt gondolom, hogy ezzel a pénzügyi kerettel, nem tudom, milyen támogatással vagy normatívával nem oldható meg az a szemléletű pedagógusképzés, amit a NAT követel.

Szeretném elmondani, hogy Bologna még nincs, mert mi nem tudunk róla még a felsőoktatásban, de itt már alapképzés és mesterképzés szerint finanszírozunk. Tehát ezek azok a nagy belső ellentmondások, azok mellett vagyok, hogy kérjük meg a minisztériumot, hogy összegezze.

ELNÖK: Brezsnyánszky László!

DR. BREZSNYÁNSZKY LÁSZLÓ: Tisztelt Köznevelési Tanács! Igazából azért kértem még egyszer szót, hogy hangsúlyossá tegyem, hogy térjünk vissza ahhoz az alapjavaslathoz, hogy ez a pillanat nem igazán alkalmas arra, hogy visszamenőleg és előretételezve a pedagógusképzésre, célzottan beszéljünk a finanszírozás kérdéseiről, mert ehhez nincsen pillanatnyilag a kezünkben kellő számú információ.

Egy dolog, hogy megalapozzuk azt az újabb tematizálási kérésünket, azt szeretném hangsúlyozni, hogy én veszélyes dolognak tartanám, ha az intézmények kapujáig foglalkoznánk csak ezzel, tehát ha azt mondanánk, hogy... (*Zaj.*)

ELNÖK: Bocsánatot kérek, nem tudunk dolgozni, ha beszélgetünk.

DR. BREZSNYÁNSZKY LÁSZLÓ: Hogyha azt mondanánk tehát, hogy a főhatóság minden jó szándékával, íme, elénk tárja a finanszírozás rendszerét, és az intézmények pedig azt csinálnak vele, amit akarnak, ez nem egészen áll abban az értelemben, hogy kormányrendeletek kormányrendeleteknek ellentmondó módon működnek rendszerben - amiről itt szó is esett. A pedagógusképzésnek van önálló követelményrendszere, kreditjei vannak, mindene van. És ha megnézzük ezt a táblázatot az első oldal alján, aszerint csökken ez az ágazati finanszírozás, ahogy ez mint rátett követelmény megjelenik. Az állatorvos-fogorvosnalsok a pénz, de nincs pedagógusképzés. Ahol pedagógusképzés van, ott nagyságrenddel csökken, feleződik a normatíva.

A 111-es rendelet, amelyet ebben a körben számtalanszor emlegettünk és védtünk, amely a 97-es számot viseli kibocsátásában, az azóta született kormányrendeleti és hasonló szintű döntések lehetetlenné teszik az intézményeket is, vagy manipulációra készítetik őket. Negyven kreditet kap az a 400 vagy 600 óra, amire egy másik szakos képzésben 80-100 kredit

jár. Ha kredit alapú finanszírozás lesz, rosszul jár a pedagógusképzés. Óraszám szerint ez már nem lesz. Ha ezt kívánja erősíteni, akkor tényleg nem érdemes innoválni – ezzel mélyen egyetértek – a közoktatás rendjét sem, mert nem fogunk tudni kompetencia alapú gyakorlatias képzést biztosítani. Nemcsak azért, mert gonosz állatorvosok és egyebek elviszik a pénzt, hanem azért, mert nincs rá finanszírozás.

ELNÖK: Mennyivel nehezebb az állatokat tanítani, mint az embert... *(Derűltség.)*

DR. SZENES GYÖRGY: Számomra az egész pedagógusképzés nemcsak pénz kérdése. Azt szeretném, hogy egy egész napos ülést a pedagógusképzésre szentelnénk, amely nemcsak a finanszírozás részéről szólna, hanem a bolognai folyamatban pedagógusképzés kapcsán aggasztó hírek megtárgyalására is. Hogy hogyan lesz pedagógusképzés az új, batcheler-master fokozatban, és annak a finanszírozásáról is kell beszélni. A harmadik pedig: ne felejtjük már el, hogy pedagógusképzés folyik szakmai felsőoktatási intézményekben – Műegyetemen, Közgazdasági Egyetemen –, amely nem olyan fontos, tudom, mint a közismereti képzés, de azért ott is tanárok fognak végezni, a műszaki főiskolákon, gazdasági főiskolákon, műegyetemen és további egyetemeken, ahol szakmai pedagógusképzés van, és ez is egy szempont, ez is ide tartozna.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mielőtt megfogalmazom a határozati javaslatot, tanácsot szeretnék kérni arra vonatkozóan, hogy az itt már tartalmilag, lényegileg kialakult felhívásnak vagy - remélhetőleg nem kasszandrai - levélnek a megfogalmazásának kilegyen a címzettje. Nekem az a javaslatom, hogy Mang Béla helyettes államtitkár úrhoz kellene az Országos Köznevelési Tanácsnak fordulni. Azt hiszem, ez az a szint, ahol kellő rangot és komolyságot tudnánk adni annak, hogy megfogalmazzuk ezeket a súlyos aggodalmakat, azokat a kérdéseket, amelyekre részben választ kérünk, illetve amelyek érdemi tárgyalásához megfelelő muníciót kérünk. Ez volt körülbelül az, amit Trencsényi László is mondott, hogy nem tudunk megfelelő adatok és információk nélkül, de ezt begyűjteni nem a mi dolgunk, nem személyes információink alapján kellene. Erre le kell folytatni egy korrekt, a válasz hitelességét garantáló, előzetes vizsgálódást.

Legyen Mang Béla a címzettje?

DR. SZABADOS LAJOS: Ne a miniszter legyen?

ELNÖK: Legyen a közoktatási miniszter.

Most már határozati javaslatot kísérek meg megfogalmazni. *(Kotán Attila: Válaszolhatnék?)* Ja, igen, te még kaptál kérdéseket - bocsáss meg!

KOTÁN ATTILA: Elnézést, nem kívánom a türelmüket sokáig igénybe venni, csak néhány konkrét kérdés volt.

Trencsényi úr javaslata teljesen logikus, és ez egy hiányzó elem: a képesítési követelményekben foglalt elemek és a finanszírozási rendelet között most - nemcsak a pedagógusképzésnél, semelyik másiknál sincs - nincsen összhang. Magyarul: nincsenek most beárazva a képesítési követelményekben foglaltak a finanszírozással.

Ehhez kapcsolódott a kérdés, hogy fedezi-e. Természetesen nem fedezi. Az állami támogatás önmagában nem fedezi, korábban sem fedezte a fenntartási és általában az intézményi működési költségeket. Ehhez átlagosan 30-35 százalékos úgymond saját bevételi aránnyal járulnak hozzá az intézmények. *(Szakács Mihályné dr.: Vagy ötvennel.)* Differenciált nagyon a kép: van, ahol több, van, ahol kevesebb. 2004-ben a 154 milliárd forintos támogatáshoz 82 milliárd forint úgymond intézményi bevétel járult hozzá.

A másik: a tavalyi képzési normatívákat az új háromelemű rendszerrel nincs értelme összehasonlítani. Az a kérdés nem jó tehát, hogy a tavalyi pedagógusképzés normatívához

képezt az ideik miatt csökkent vagy miért nőtt, mert az egyik egy kételemű rendszer volt, a másik egy háromelemű rendszer. Az teljesen logikus, és önnek igaz van, hogy ha nincs plusz pénz, akkor átállni csak úgy lehet, hogy nullszaldósan: ne sérüljön nagyon a rendszer. Semmi más nem történt, mint hogy a tavalyi allokációs rendszer helyett a 154 milliárd forintot az idén e szerint osztotta el a minisztérium, +5, -2 százalékos differenciával. Az igazi kérdés az – és azért erről érdemes lenne a pedagógusképzés finanszírozása szempontjából gondolkodni –, hogy innentől kezdve viszont egy idősorban milyen váltást okoz az új mechanizmus, a háromelemű képzési támogatási rendszer a korábbi kételeműhöz képest. Mert igenis, a fordulóponthoz képest, bizony, változásokat fog okozni az intézmények relatív helyzetében. Természetesen a finanszírozási rendszer, a metódus semleges: akármennyi pénzt el tud osztani. Az pénzkérdés, hogy az itt megállapított fenntartási költségek mennyire fedezik a valós költségeket. Persze, most a mostani pénznek megfelelő normák lettek ide beállítva. Ha lenne plusz 10 milliárd, ez automatikusan menne.

Hogyha visszagondolnak, azokban az években, amikor volt többletpénz az előző évhez képest felsőoktatásra, akkor semmi más nem történt, mint az aktuális normarendelethez korrigáltuk, és megnőtték a normák. Most nem volt pluszpénz, és változott a szisztéma - de nem összehasonlítható módon. Az összehasonlítás egyedül akkor értelmes, hogyha azt nézzük meg, hogy tavaly az adott intézmény mennyi pénzt kapott, és az idén mennyi pénzt kapott. Azt viszont természetesen érdemes megnézni, hogy azon belül - mondjuk így - a képzési formák, karok, szakok relatív helyzete hogyan változott.

Hogyha javasolhatom, az a gondolkodás, illetve az a javaslat, ami elhangzott, hogy felül kell vizsgálni, át kell tekinteni a pedagógusképzés finanszírozási rendszerét, az jelen körülmények között ezen keretek között képzelhető el. A pedagógusképzés relatív helyzete akkor javul, ha ebben a rendelethez egy másik normatívát, egy nagyobbat kap, és ebből az is látszik, hogy amíg nincs több pénz, ezt csak valakinek a kárára fogja tudni megtenni.

Nem tudom hogy mik voltak a szóbeszédok. Az egy régi rendszer volt, a kételemű. Akkor is készült a szakterület annak a módosítására, és valószínű, hogy onnan vannak adatok. Nem összehasonlítható, de hogyha konkrét kérdést nézem, az 50 ezer az.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: A határozati javaslat:

Az Országos Köznevelési Tanács felkéri az oktatási minisztert, hogy – és most jön három pont, mert az időpontot még mérlegeljük – ekkori ülésére szolgáljon egy olyan előterjesztéssel, amely áttekinti:

1. a pedagógusképzés helyzetének várható alakulását a bolognai folyamat vízióinak vagy felvázolt trendjének a mentén... *(Közbeszólás: Feladatai!)* Itthon még vízió, de feladatai. Jó: „vízió” törölve, „feladat” benn van – a mondat nagyjából érthető.

2. Tekintse át a jelenlegi finanszírozási rendszerben - *(Kotán Attilához:)*, miután erre utaltál te most, azt a kérdést, hogy a pedagógusképzés súlyának és a közoktatásban játszott szerepének megfelelően részesül-e...

TRENCSENYI LÁSZLÓ: Nem a súlyának, hanem a képesítési követelményeknek! Engem nem érdekel a súlya, van egy kormányrendelet! Teljesítik-e a felsőoktatási intézmények a kormányrendeletet vagy szabotálják. Ez a kérdés. Ha szabotálják, akkor az államnak nyilván el kell járnia, ha szabotánst talál. Tehát egyszerű a dolog. *(Horn György: Aki szabotál, azt le kell lőni! - Derűltég, zaj.)* Sokba kerül a temetése egy rektornak...

NAGY JÓZSEF: Nyilván találsz más szót a “szabotálás” helyett! *(Trencsényi László: A jogérzésem azt mondja.)*

ELNÖK: A dolog lényege az, hogy akkor, ha dokumentumokban fogalmazunk és nem a dolog érdemi részét hangsúlyozzuk, hanem a létező képesítési követelményekre hivatkozunk,

hogyan fedezi-e az a finanszírozási rendszer és azok az arányok, amelyek jelenleg a felsőoktatásban kialakultak és kodifikálódtak azoknak a képesítési követelményeknek a teljesítését, amelyeket a törvény előír, és erre vonatkozóan információkat kérünk.

A 3., amiben én teljesen egyetértek azzal, aki azt mondta, hogy ne álljunk meg - azt hiszem, Brezsnay László mondta - az intézményi autonómia kapuinál, az Országos Köznevelési Tanácsot pedagógus szakmai szervezetek választották meg. Mi a társadalom hangja vagyunk, ha úgy tetszik, a pedagógustársadalomé, de ezen keresztül is nyilván a gyerekeké, a szülőké is. Tehát nekünk kötelességünk átnyúlni ezen az autonómián és direkt módon, a nyilvánosság igénybevételével is felhívással fordulni a felsőoktatási intézményekben döntéshozatali kompetenciákkal vagy kompetencia nélkül jogokkal rendelkező személyekhez, hogy ezekre és ezekre a szempontokra tekintettel legyenek, amikor a pénzelosztásban döntenek. Tehát most ez nem egy pontos megfogalmazás volt, nyilván amikor arra kerül a sor, hogy ezt a levelet vagy felhívást megfogalmazzuk, akkor összedugjuk a fejünket.

Ez így érdemben nagyjából jó. Most hogy ne kövessék itt el stilisztikai hibákat, amiért majd utóbb bűnbánatot gyakorolhatok, arra kérek benneteket, Brezsnay Lászlót és Trencsényi Lászlót, hogy segítsétek ezt pontosan megfogalmazni a jegyzőkönyv alapján, hogy mi legyen ez a miniszternek címzett levél. Korrekt legyen, pontos és kellőképpen kemény.

A másik kérdés, hogy mikorra látszik reálisnak egy ilyen, tehát bizonyos vizsgálatokra, bizonyos konkrét adatokra támaszkodva tájékoztatást kérni? *(Kotán Attilához fordulva.)* Erre vonatkozóan tőled szeretnék kérni egy javaslatot. Mi most bármit elhatározhatunk, ha ti nem tudjátok teljesíteni, akkor annak semmi értelme nincs. Mi az a reális, ami még viszonylag időben van és teljesíthető?

NAGY JÓZSEF: Egy kis közbeszólásom van. Belegondoltál, hogy egy kérdőív szerűt kap minden pedagógusképző intézmény és válaszokat ad? Mert akkor az idő attól függ.

ELNÖK: Abba a technológiába, hogy hogyan szerzi be a minisztérium azokat az adatokat, amelyeknek alapján válaszolni tud, nem tudok beleszólni...

HORN GYÖRGY: Körülbelül 2005 áprilisában lehet először adatszerűen beszélni, mert a számvitelnek vannak előírásai, nem úgy van, hogy most akkor megkérdezed. Ha a mostani adatokat akarod tudni, az 2005 április. Kérdőösködni lehet... *(Dr. Szabados Lajos: Nemcsak az adatok, az állapot miatt is.)* Az más.

KOTÁN ATTILA: Júniusra fogjuk tudni az elmúlt évi adatokat, a beszámolási időszak vége június 30.

LISKÓ ILONA: Ebből kiderül, hogy az intézményeken belül ki, mennyi pénzt mire használt fel? *(Horn György: Nem.)* Bennünket pedig ez érdekel.

KOTÁN ATTILA: Az intézményi beszámoló nem ezt tartalmazza.

LISKÓ ILONA: Bocsánat, de akkor nem lehetne rendelni valamilyen kutatást a háttérintézmények valamelyikétől, hogy ezt csinálja meg? Van néhány.

ELNÖK: Akkor bele kell fogalmazni abba a levélbe, mert mi nem rendelhetjük ezt meg, de kérhetjük, de nem tudunk fizetni. Ha tudnánk fizetni, akkor rendelhetnénk a muzsikát. De akkor bele kellene fogalmazni ebbe a levélbe azt, hogy tekintettel arra, hogy ezekből a számszaki adatokból nem derül ki az intézmények belső világán belül az arányok megléte, erre vonatkozóan a felsőoktatási kutatóintézményektől vagy ettől az apparátustól olyan adatokat szíveskedjék beszerezni a minisztérium, amelyek birtokában a reális helyzetről képet tudunk alkotni.

KOTÁN ATTILA: Hadd javasoljam azt, hogy az itteni szakértők közreműködésével tessenek pontosan megkérdezni, hogy mit szeretnének tudni, mert így az a minisztériumi társaság vagy háttérintézmény, amelyik ezt így kapja meg, majd gondol valamit. Tehát konkrétan meg kellene fogalmazni, hogy tulajdonképpen mire is kíváncsi a testület. Amit én itt leszűrtem, nyilván arra kíváncsi, hogy a felsőoktatási intézményfinanszírozáson belül konkrétan a pedagógusképzésre fordított, ténylegesen arra fordított források az elvi elképzelt allokációhoz képest hogyan alakulnak. Erről kellene... *(Nagy József: Mennyit fordítottak gyakorlatra, mennyit fordítottak másra. - Zaj, közbeszólások.)*.. most az a probléma, hogy...

HORN GYÖRGY: Ez pénz dolga, aminek eleve kétszeres normatívája van, az is itt van. Most nem beszéltünk semmit róla, miközben a gyakorlóléhelyek több mint fele még mindig ott van, vagy kétharmada.

KOTÁN ATTILA: Ilyen típusú felmérésre valóban inkább azt gondolom, valamelyik, mondjuk a felsőoktatás egyik háttér-kutatóintézménye alkalmas. Tehát ha javasolhatom, azt is foglalják bele, hogy az illetékes államtitkárt vagy a minisztert kérjék fel egy gyors vizsgálatra. Szerintem két-három hónap alatt egy ilyen típusú mintavételes, végül is néhány tucatnyi pedagógusképző hely van, ezt meg lehet csinálni.

ELNÖK: Ezt le lehetne bonyolítani még ennek a tanévnek a keretén belül.

KOTÁN ATTILA: Azért is, mert a 2005-ös költségvetési tárgyalások júniusban kezdődnek és érdemben július-augusztusra eldőlnék, tehát a keretek. Úgy gondolom, hogy az célszerű, hogy ezt használni lehessen.

ELNÖK: Akkor kérem a pedagógusképzési bizottságot az elnök úron keresztül, hogy ezt lehetőleg egy rendkívüli ülés keretében dringend fogalmazzátok meg pontosan, hogy mi az, amit kérünk, mi az, amire kíváncsiak vagyunk, és ebben az esetben optimális esetben szeptemberben vagy októberben tudjuk tárgyalni. Szeptember előtt biztosan nem. *(Dr. Szenes György: A költségvetéshez is késő, és késő a bolognai pedagógusképzési dolgokhoz is.)*

KOTÁN ATTILA: A 2005-ös intézményi költségvetéshez nem késő, de ahhoz, hogy mondjuk az oktatási ágazat ezen érvrendszer alapján kapjon vagy ne kapjon többletpénzt, ahhoz késő.

DR. TRENCSENYILÁSZLÓ: Kollégák! Én nagyon szívesen tárgyalok az OKNT-ben erről a kérdéssel bármikor, de ez egy másodlagos eszközjellegű dolog. Úgy gondolom, hogy a minisztert arra kell kérni, amit mondtam, hogy az ágazati felelősségét gyakorolva, haladéktalanul szerezzen adatokat arról, hogy a 2003-2004-es tanévben a magyarországi pedagógusképző intézmények az érvényes kormányrendeletek szerinti képzési követelmények szerint folytatták-e a pedagógusképzést, igen vagy nem, és amennyiben nem, milyen intézkedéseket tervez annak érdekében, hogy a kormányrendeletet megsértő felsőoktatási intézményeket a kormányrendeletre való lojális magatartásra kényszerítse?

Ez a kérdés, és ha erre az a válasz, hogy azért nem teljesülnek a képzési követelmények; ugye ott óraszámok és csoportlétszámok, mind a kettő nagyon fontos, hogy nemcsak egyszerűen a gyakorlat, hanem a szemináriumok aránya a tömegórákkal, 286 embernek tartunk nevelésmódszertant, csak hogy mégis megszólaljak, gyönyörű, ha erre az a válasz, hogy azért nem, mert a rektorok eldugták a pénzt és üvegajtót, főbejáratot nyitnak az egyetem főépületén - az esemény konkrét -, akkor az egy válasz.

Ha az a válasz, hogy azért nem, mert nem érdemel többet a pedagógusképzés, mert buták, indulatosak a pedagógusképzés vezetői oktatói – magamról beszélek –, akkor az a válasz.

Engem az érdekel, hogyan intézkedik a miniszter, ha feltárt egy törvényteleniséget. Más dolog, hogy erről mint OKNT...

ELNÖK: Nyilván nem magánlevélben fogod megkapni, hanem az OKNT-t fogja tájékoztatni erről a miniszter - ezért kell nekünk...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Ha tájékoztat, megköszönöm - de intézkedjék, az a fontosabb.

ELNÖK: De arról, hogy intézkedik-e vagy sem, hogy hogy fogja fel ezt a problémát, nekünk valamilyen információt kell kapnunk, nem? Nem arról van szó, hogy mi most locsogunk erről. Ezért kell a határidő. Ha mi azt akarjuk tudni, hogy a miniszter erre a levelünkre mit válaszol, akkor ez vagy magánpostán megy ki mindenkinek, vagy pedig, ha az OKNT testületileg kért valamit a minisztertől, akkor elvárhatja, hogy a testület kapjon erre választ. Ezért vettem föl a határidőt.

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Ha szeptemberben azt mondja a miniszter, hogy „Kedves OKNT, megvizsgáltam, megoldottam”, akkor nem kell tárgyalni.

ELNÖK: Most nem tudom, Laci, hogy tényleg mit akarsz. Mikorra kérjük, hogy ez itt napirenden legyen, hogy a miniszter mit válaszolt nekünk erre? Ez volt a kérdés *(Zaj.)*

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Szeretnénk ebben a félévben a dolgot lezárni.

DR. SZENES GYÖRGY: A júniusi utolsó ülésen.

DR. BREZSNYÁNSZKY LÁSZLÓ: A Báthory Zoltán javaslata a jó.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Szeretnénk még ebben a félévben lezárni a kérdést.

ELNÖK: Most április van, tehát a júniusi ülésünkre kérünk a kérdésekre vonatkozó választ.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: A júniust ne említsd!

ELNÖK: Mit ne említek?

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: A júniust ne említsd! Magától is kitalálja.

HORN GYÖRGY: Ebben a félévben – ez logikus. *(Derültség.)*

ELNÖK: Ha meg akartok őrjíteni, akkor egyenes úton vagytok hozzá: a félévet mondhatom, a júniust nem – de semmi baj, ez még borogatással kezelhető.

Ebben a félévben. Arra gondolni kell, hogy amennyiben azt mondtuk az előbb, hogy ehhez szükség van arra, hogy egy felsőoktatási kutatással foglalkozó intézmény, legalább szűrőpróbaszerűen, bizonyos intézményekben ezt a helyzetet felmérje, akkor félő, hogy erre nem lesz elég az idő. Én csak azt mondom, hogy reálisan kérjünk, különben lehet erre hivatkozni. Ha ma elmenne a levél, akkor sem tudom, hogy tudja beiktatni egy kutatóintézet azt, hogy nekünk erre vonatkozóan már olyan válasz álljon rendelkezésre, ami az ő adataikat is tartalmazza. Csak fölvetem, hogy ne legyünk ilyen nagyon mohók. Én reálisabbnak látom azt, hogyha azt mondjuk, hogy szeptember.

KOTÁN ATTILA: Trencsényi úr utolsó javaslata már nem kutatási téma, hanem egy felügyeleti-igazgatási ellenőrzés, amire az apparátussal a tárca rendelkezik. De, ahogy ön mondja, kapacitási okokból szinte bizonyos, hogy az ellenőrzési főosztály egy ilyen, azonnali hatállyal elrendelt céll ellenőrzést a hatályos képesítési követelmények betartásáról nem fog tudni az összes pedagógusképző intézményben megcsinálni ennyi idő alatt. Egy ilyen céll ellenőrzés körülbelül harminc nap, tehát célzottan, esetleg az önök javaslatára, néhány helyen fogja tudni céll ellenőrzésként megnézni a miniszter, hogy a hatályos képesítési követelményeket hogyan tartják be az intézmények.

ELNÖK: Ha csak erre korlátozódunk, és nem a vizsgálatra, akkor tehát te reálisnak tartod, hogy azt kérjük, hogy ebben a félévben ezt szeretnénk lezárni.

KOTÁN ATTILA: Igen, ez reális.

ELNÖK: Akkor így fogjuk megfogalmazni.

DR. BREZSNYÁNSZKY LÁSZLÓ: Elnök úr, a közös javaslattevőnek, Trencsényi Lászlónak én most szeretnék ellentmondani. Az lehet, én azt gondolom, a következő lépés, hogy ha bizonyos értelemben mulasztások történtek, akkor járjon el a miniszter úr, de a bizottság felvetése és elsődleges javaslata nem erre irányult, hanem áttekintésre, és ennek a megtárgyalására. Én azt gondolom, számos elemében tényleg - főleg a rendszer egészében - nem látjuk tisztán, hogy mi miért történik. Én tehát nem a pallost szeretném a miniszter úr kezébe nyomni ezzel...

ELNÖK: Suhogtatni.

DR. BREZSNYÁNSZKY LÁSZLÓ: ...suhogtatni – hanem lássunk először tájékoztatást. Mégpedig azért gondolom a 2003-as adatokkal ezt elegendőnek, mert nyilvánvaló módon a megváltozott finanszírozási rendszernek a helyi megoldása valamelyest a hagyományokat fogja követni. Új címkék alatt, új rovatokban, de ugyanazzal az attitűddel fogják kezelni mindaddig, míg nem tapasztalják, hogy erre vonatkozóan van komoly nyomás, ha úgy tetszik, szakmai és más egyéb nyomás.

Én tehát azt nyilvánvalónak veszem, hogy ha egy áttekintésből adódnak szabálytalansági felismerések, akkor innentől kezdve valószínűleg nem az OKNT-től fogja megkérdezni a miniszter úr, hogy mit tegyen, hanem teszi a dolgát, amit előír neki az alkotmány és a törvények. Köszönöm.

ELNÖK: Karlovitz János!

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Én is ezt támogatom, és óvom magunkat attól, hogy egy ilyen számonkérő bizottság legyünk, hiszen nem ez a dolgunk. A legkönnyebb elverni a port egyes intézményvezetőkön vagy intézményeken, de az alapproblémák nagyobbak ennél. Vélhetően a pénzhiány, vélhetően a hatalmas létszámnövekedés - három és félszeresére nőtt a hallgatóság száma, miközben az oktatók létszáma egy tapodtat nem növekedett -, és ilyen alapproblémák vannak, amiket mi jelezni tudunk. Én nem azt mondtam, hogy adatokat szolgáltatassunk. Mi most is jeleztünk valamit. Valószínűleg meglepődött a minisztérium képviselője, hogy ennyi indulat van ebben a dologban - de ez így reális. Tényleg enni indulat van most intézményszerte, és ezt kezelni kell valahogy. Jó, itt megvannak ezek a pusztas számok, de ez az indulati háttér is bemutatódott itt.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Lezárom a napirendet. Brezsnýánszky László vette a feladatot - tisztelettel még egyszer kérem -, és akkor az időpont ez a tanév - a hónapot nem nevezzük meg, de ebben a félévben szeretnénk befejezni. Ezt a felvilágosítást, amelyhez nem kell egy nagy, átfogó vizsgálat, kikövetkeztethető az adatokból, erről tájékoztatást mi ebben a félévben igényelünk. És ezt segítesz megszövegezni, jó?

Öt perc szünetet tartunk.

(Szünet: 11.37 - 11.50 óráig)

ELNÖK: Kedves Kollégák! Tisztelettel kérem Horn György urat, hogy a második napirendi pont előadójaként szíveskedjék magához ragadni a szót. *(Dr. Szenes György: Röviden!)*

HORN GYÖRGY: Alelnök úr felszólított, hogy rövid legyek, igyekszem. Az Országos Érettségi és Vizsgabizottság március 25-i ülésén több napirend között megtárgyalta a közgazdaságtan érettségi tárgy akkreditációjának kérdését. Az előzményekről tájékoztatásul annyit, hogy az OKNT két előterjesztett egyedi akkreditációs eljárásban előírt anyagban a Gyulai Gimnázium és Politechnikum anyagainak eredményeképpen azt a döntést hozta, hogy a miniszter által akkreditált közismereti tárgyként jelenjen meg a gazdasági ismeret nevű tárgy, tekintettel arra, hogy az előterjesztés anyagát a szakértők eredetileg is jónak tartották, de a jogszabály a 60 százalékos azonosság miatt nem tette lehetővé, hogy közismereti tárgyként megjelenjen, miközben szakmai tárgyként ez már akkreditálva volt.

Ez szabályozástechnikai probléma azoknak az iskoláknak, ahol gimnáziumban ilyen tárgyat tanulnak, tehát adott esetben csak hatodik tárgyként vehetnék fel a tanulók, vagyis több mint 40 gimnáziumot érintett ez a probléma.

A felkérésre a két előterjesztő csoport elkészítette a közgazdasági ismeretek anyagát, a két szakértő, Pála Károly, aki most már a pilisborosjenői Kht.-ban, akkor még az OKÉV-nél eredetileg is az érettségi akkreditációs bizottságban ezt a dolgot szakértette, illetve vezette, és Dauner Magdolna, aki egyetemi docens, ő szakértette, mindketten támogatták, és az a döntés született, hogy az országos Érettségi Bizottság egyhangú döntéssel támogatja a gazdasági ismeretek közismereti tárgyként való megjelenítését az alábbiak szerint, és akkor ismertetném az egyesével született határozati javaslatot.

Az egyik, hogy szükséges hozzátenni április közepéig, azaz mostanáig, zárójelben jegyzem meg, hogy ezt az érintettek megtették és át is adták, ezt a szakértőnek el kell küldeni, hogy megfelel-e ezeknek a kritériumoknak, az általános és részletes követelményekkel együtt, hiszen csak a részletes követelmények voltak meg, az általános tovább készült. Vizsgálni szükséges az NSZI szerepét a közgazdaságtan tantárgy előkészítésében, mert ott súlyos problémák, anomáliák kerültek elő, hogy két tárgy, egy tárgy, most nem ismertetném, de ezt vizsgálni szükséges.

Szükséges bizonyos pontokon korigálni az anyagot az alábbiak szerint: a képességkövetelmények és kompetenciákra vonatkozó részeket szűkíteni szükséges, tételfelsorolás szerint témakör-felsorolás és mintatétel közlése, ez egyébként megtörtént. Az emelt szinten is legyen benne a projektvizsgálat, az előterjesztésben csak középszinten volt, ez egyben legyen felvételi tárgy is, tehát ugyanúgy, mint a többi, tehát a másik, a közgazdaságtan tárgy, és ugyanabban a stuktúrában legyen az alap, mint ahogy a korábbiakban volt: az általános és a részletes követelmény együtt legyen.

Ezekre a határidőt április közepére húzta meg az Országos Érettségi Vizsgabizottság, még egyszer mondom: én a mai napon - ez abszolút április közepe - kaptam meg Kosinszky Zsuzsától, hogy ezt az érintettek elkészítették. Az a javaslatom, hogy az OKNT szavazza meg, hogy amennyiben a szakértők ezt az előírásoknak megfelelőnek tartják, akkor ez a gazdasági ismeretek tárgy, mint közismereti tárgy, érettségi tárgy jelenjen meg a 100/1997-es módosításában. Köszönöm. Elég rövid voltam?

ELNÖK: Igen, dicséretesen rövid voltál. Hozzászólásokat kérek.

LISKÓ ILONA: Azt szeretném megkérdezni, nagyon tájékozatlan vagyok, hogy ez mennyire van összhangban az elképzeléseivel, és ezekkel az elképzelésekkel, amelyek itt a NAT körül alakulnak, és a követelményrendszerkörül alakulnak? Tehát ez mennyire illeszkedik bele ez a mostani változtatás a tantervi követelmények és a tantervi szabályozás általános kontextusába?

HORN GYÖRGY: Ezt a szakértők, illetve a bizottság nem vizsgálta. Az volt a kiindulópont, hogy a jelen pillanatban eddig 23, ez a 24. tárgy, eredetileg az állam 21 érettségi tárgyat rendelt meg és finanszíroz közismereti tárgyként, ehhez hozzátették még a rendészeti ismereteket és az idegenforgalmi ismereteket, még további két tárgyat, ezzel együtt 24 ilyen tárgy szerepel közismereti érettségi kimenetként, ugyanazzal az eljárással készült végül is, mint az összes többi, vagyis meg kell vallanom, hogy fogalmam sincs, de valószínűleg a NAT-tól függetlenül.

LISKÓ ILONA: Akkor viszont úgy gondolom, hogy az OKNT-nek legyen valami olyan javaslata vagy legalábbis azt javasolnám, hogy ha én jól követem az itteni eseményeket, mi itt keményen dolgozunk, most már nem tudom, mióta azon, hogy ez a tantervi szabályozás és a követelményi szabályozás valahogy egységbe kerüljön, mert az volt a problémánk, hogy a rendszer olyan, hogy ilyen ad hoc ötletek szabályozzák és a pedagógusok és az intézmények kapkodják a fejüket, hogy mi is történik itt. Tehát hogy nincs az egésznek egy jól átgondolt koncepciója, hogy úgy mondjam, tehát a tantervi szabályozásnak és a követelményeknek. Tehát ez az OKNT, gondolom főként a kollégák, én nem is annyira, mert én ehhez nem értek, de ezen dolgoznak már nem tudom, mióta, hogy a minisztériumot valami ilyen irányba befolyásoljuk, hogy itt valami egységes, végiggondolt dolog legyen.

Tehát akkor szerintem azt kellene kérni azoktól az emberektől, akik ezt a javaslatot elkészítették, hogy konzultáljanak, mondjuk a NAT-bizottsággal vagy a követelményeken dolgozó bizottsággal, mert ilyen is van, hogy akkor ez most hogyan illeszthető vagy hogyan fog összeilleszkedni. Tehát én mindenképpen valami ilyen javaslatot szeretnék tenni.

ELNÖK: Szenes György!

DR. SZENES GYÖRGY: Liskó Ilonával általában egyet szoktam érteni, most egyáltalán nem. Tudniillik ez az érettségi vizsga 2005-ről szól, illetve 2006-ról, 2007-ről, 2008-ról szól, a NAT felfutásával a kompetencia-alapú és majd az összesimogatott és mindenki által nagyon szeretett új érettségi 2004 + 12, tehát 2016-ban lesz.

Tehát azt gondolom, ne keverjük össze, mert akkor ebből csak kavarodás lesz. Ez az érettségi vizsga most 2005, és néhány évig fogja szolgálni a magyar közoktatás kimeneti szabályozását, és majd hogy mi lesz a NAT felfutásával 12 év múlva, arra elő kell készülni, de azoknak ezekhez a tantárgyakhoz semmi közük nincs, és köszönőviszonybanse nagyon vannak egymással. Köszönöm szépen. *(Liskó Ilona: Ez a problémám.)*

ELNÖK: Báthory Zoltán!

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Azt hiszem, hogy ezzel a kérdéssel foglalkoztunk, tehát a NAT és az érettségi összeillesztésével és a NAT implementációjával kapcsolatos anyag, ami nem tudom, hogy hol tart, hol van, de valahol Friss Péter körül lehet, ugye?

ELNÖK: A következő ülésen lesz.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Tehát akkor oda van tervezve. De ha már Ica ezt mondta, akkor hadd tegyem hozzá, hogy jó lenne eldönteni, hogy mi legyen az alapműveltségi vizsgával, mert annak az illesztése még korábban történik.

ELNÖK: Az júniusra lesz.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Gondolom, Péter erről majd esetleg részleteket is mond, ha gondolod, hogy meddig kell összeilleszteni az eddig össze nem illesztettet.

ELNÖK: A következő volt Karlovitz úr, utána Horn Gyuri

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Én lelkesen üdvözlöm ezt a megoldást. Az anyagot már ismerjük, tárgyaltuk mint szakoktatási témát. Hogyha most közismeretiben megy, én azon a véleményen vagyok, hogy ez a NAT szellemiségének nagyon is megfelelő. Lehet, hogy a betűjéhez idomul később, de maga az irány, a szellemiség jó: modernizációt, életrealitást jelent, ami a magyar iskolákból egy kicsit hiányzik. Tehát jó irány.

HORN GYÖRGY: Én egyetértek Liskó Ilonával abban, hogy mind a huszonnégy érettségi tárgyra vonatkozóan megvizsgálandó. Az érettségi és a tantárgyi szabályozás közötti tartalmi kapcsolatokat nemcsak tantárgyi szinten - hiszen tárgyak sincsenek a NAT-ban -, hanem a fejlesztési logikában végig kell gondolni. Azt mondtam, hogy nem vizsgáltuk. Bizonyos értelemben ez a tárgy azért arrafelé mutat inkább, mint bármely többi, mert ebben például van projektvizsga, ami ezen kívül csak a médiában van, tehát a modernizációs tárgyokban jelennek csak meg olyan típusú feladatok, amelyek felé egyébként a NAT maga mutat.

Azt azért még egyszer rögzíteni kell, hogy egyetlen érettségi tárgyban sem volt szempont a kialakítása során, az akkreditáció során és a szakértői vélemény kialakítása során a NAT-tal kapcsolatos semmilyen elem. Föl se merült ilyen sorként vagy bárhogy. A meglévő kerettanterveké igen, tehát azzal kapcsolatban van. Itt is ez történt: a meglévő tantervhez való igazodását, alkalmasságát vizsgálta. Azt gondolom, ez egy fontos feladata az Országos Köznevelési Tanácsnak, hogy ezzel a kérdéssel az érettségi tantárgyak tartalmának, eljárásának a felülvizsgálatával, ütemezését, az ezzel kapcsolatos puha tantervi szabályozás és kemény kimeneti szabályozás kapcsolatát vizsgálja. Én azt gondolom, lehet akár ez is az egyik első tárgy. Meg kell nézni, mert lehet jó.

ELNÖK: Van-e még? *(Nincs jelzés.)* Nincs.

Szavazásra teszem fel a kérdést. Az volt a bizottság javaslata, amit Horn György tolmácsolt, hogy fogadjuk el, mondjunk igen erre a tantárgyra. Aki elfogadja ezt a javaslatot, a kezét emelje fel. *(Szavazás. - 12)* Ki van ellene? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodott? *(2)*

Köszönöm az előterjesztőknek. Azt azért kérni szeretném, hogy ha az implementációval kapcsolatos anyag idekerül, valami módon érintse ezt a problémát.

A következő napirendi pont a kerettantervek ügyében előttünk fekvő előterjesztések vitája, illetve ebben szavazás. Ehhez a napirendi ponthoz vendégként jelentkeztek a Zsolnay Iskola, illetve a Zsolnay-iskolához tartozó iskolák. Köszöntjük önöket az Országos Köznevelési Tanács ülésén.

Friss Péter úré a szó, mint a napirend előterjesztőjéé.

FRISS PÉTER: Tisztelt Köznevelési Tanács! Tulajdonképpen csak félig vindikálhatom magamnak az előterjesztői jogot, hiszen az ad hoc bizottság a tényleges előterjesztő. Lényegében az elmúlt ülésen megkezdett, és elég jelentős időterjedelemben megvitatott kerettantervek ügyének folytatásáról van szó. Ezzel a sorozattal, amelyet most az ad hoc bizottság betervezett, lezárul a kerettantervi pályázat keretében benyújtott tervezetekkel

kapcsolatos állásfoglalások sora, tehát teljes körűvé válik, hogy a pályázatra benyújtott kerettantervek elbírálásában egyetértési jogát milyen módon gyakorolja az Országos Köznevelési Tanács. Emlékeztetni szeretnék arra, hogy ezek ütemezetten történtek: először az élet követelményeinek megfelelően, az általános iskolai kerettantervek bírálatára került sor, illetve most azon tantervekre, amelyeket egyrészt az ad hoc bizottság középiskolai tantervekként hátrébb sorolt, másrészt pedig az átdolgozók - a benyújtók, akik adott esetben átdolgozták - egy későbbi időpontra vállalták eleve az átdolgozást, a saját döntésük szerint, hiszen két időpont-alternatívát kínáltunk fel. Illetve olyan is volt köztük, amelyik egy újabb kontrollra és átdolgozásra került, mert még az átdolgozás után is, bár picit, de bizonyos formai problémákat felvető egyeztetésre sort kellett keríteni.

Az ad hoc bizottság más módon is vizsgálta, de, gondolom, ezt majd az ad hoc bizottság képviselői elmondják. Szeretnék rögtön utalni az OKNT ülésének elején elhangzottakra, arra, hogy a Köznevelési-politikai Tanács postázási, kiküldési okokból nem tudta most véleményezni. Ugyan ezt a vitát lefolytattuk, csak én megígértem a Köznevelési-politikai Tanácsnak és magától értetődőnek is tartom, hogy ezt a jelzést az OKNT előtt el fogom mondani. Ezt tehát csak megismételni szerettem volna, részletekben visszatérni nem kívánok.

Gondolom, az ad hoc bizottság kiegészíti az előterjesztést.

ELNÖK: Nagy József a szó.

NAGY JÓZSEF: Kedves Kollégák! Előbb egy sajátos kérdést szeretnék elmondani, és ahhoz egy technikai problémát említenék. Van egy táblázat - gondolom, mindenkinek megvan -, ahol a 009-es Mozaik esetében nem két elutasítás van, hanem egy. A másik javításra javasolja - csak nehogy félreértés legyen.

A másik, amit kiemelten szeretnék megemlíteni, hogy olyan kerettantervek is vannak, amelyeket elutasítottak: az egyik elutasítás, a másik általában valami mást javasol. Ebben az esetben, illetve az ilyen esetekben alaposabban megnéztük a tanterveket is, meg a bírálatokat is. Felolvasok egy mondatot az egyik elutasításra javasolt tantervvel kapcsolatban. A záró mondat így hangzik: „Mivel a kerettanterv-rendszer nagy szakmai tudással és tanítási tapasztalattal megírt anyag - főleg a természettudományos tárgyak kerettantervei -, pozitív változtatás reményében, a beadott pályázati anyagot módosításra javaslom.” Az ilyen mondatokat olvasva jutottunk arra a meggyőződésre, hogy néhány esetben az elutasításra javasoltakat is újólag kell vizsgálni. Ugyanis, ha ezzel elutasításra történt javaslat, akkor nem kell nekik javítani. Van néhány ilyen eset, amit nagyon alaposan megvizsgáltunk, sőt, mint látták az anyagból, a bizottság megbízta egyes tagjait - három ilyen eset volt -, akik személyesen fölkeresték a tantervkészítőket, és végigmentek az összes problémán, hogy mi az, amit a bizottság szerint nem kell átalakítani, mert úgy ítéltük meg, hogy téves minősítés, és mi az, amit feltétlenül át kell dolgozni, hogy vállalják-e és határidőre vállalják-e.

Tehát ezt végigrágtuk konzultációval, és ennek alapján kaptuk azt, hogy három esetben az elutasítás ellenére is, vagy legalább az egyik elutasítás ellenére is mi javasoljuk kihirdetésre ezeket a tanterveket. Tehát ez a különlegessége ahhoz képest, amit a múltkor tárgyaltunk.

Lenne egy általános észrevételem, kollégák, és talán akkor megértitek azt, hogy az érzelmek megjelentek az arcomon, és elnök úr figyelmeztetett, hogy itt az érzelmeket fékezzük. Tudniillik nagyon-nagyon reménykedem abban, hogy eljutunk - elnézést, hogy ennyire személyes vagyok, de úgy érzem, hogy ezt el kell mondanom - most már odáig, hogy a tantervi reformok hektikus időszakára véget ér. Sőt, én azt merem mondani, hogy a mostani szavazások után, akár elfogadja a bizottság a javaslatainkat, akár nem, ez az április 15-e fordulópontnak minősíthető szerintem. Ettől kezdve áttérhetünk a folyamatos tantervfejlesztésre.

A rendszer nyitott, és mivel a rendszer nyitott és újabb és újabb kerettanterveket lehet beadni, sőt olyan értelemben is nyitott, hogy a NAT-ot is felül kell vizsgálni időszakonként, ennek következtében egy folyamatos javító, a tapasztalatok alapján módosító tantervfejlesztési

szakaszba léphetünk. Én erről már 15-20 éve álmodozom, hogy eljutunk egy ilyen időszakba, és ilyen nagy, mindent felforgató tantervi reformra többé nem lesz szükségünk.

Ugy érzem, hogy ez az április 15-e az az időpont, ahonnan számíthatjuk ezt a folyamatos fejlesztési időszakot. Sok gondom van, sok problémám van, de a mostani helyzet alkalmas arra, hogy a kompetencia, a képességek, a készségek, a szociális készségek fejlesztésére a jövőben sokkal nagyobb gondot fordítsunk, és az energiáinkat most már erre fordítsuk elsősorban. Azt hiszem, hogy ebben az OKNT-nek is van feladata. Elnézést kérek, hogy egy ilyen szöveget előhoztam, de az örömet szeretném kifejezni, hogy idáig eljutottunk. Lehet, hogy Zoli most itt megint fejbe vág, hogy minek örvendek én itt. *(Derültség, zaj.)*

ELNÖK: Polinszky Márta!

POLINSZKY MÁRTA: Csak egy mondatot szeretnék mondani, hogy elkövettük azt a hibát, hogy Brezsnaynszky úr felvetésére megvizsgáltattuk, hogy az Apáczai-kerettanterv alsó tagozatos része és a humanisztikus, amit a múltkor elfogadott az OKNT, ez hasonló vagy nem hasonló. Ezt kiadtuk egy szakértőnek, a szakértő megválaszolta, mely szerint nincsen hasonlóság a kettő között, és ezt az egy szakértői véleményt elfelejtettük feltenni a CD-re. Tehát most Brezsnaynszky úr, ha elhiszi nekem, akkor elhiszi, de megcsináltattuk ezt a munkát. De megküldjük természetesen.

ELNÖK: Én azért nem szeretnék elmenni e mellett a neveléstörténeti pillanat mellett csak úgy szóltanul, hogy egy határátközhöz érkezünk Nagy József szerint. Remélem, hogy osztani lehet az optimizmusát, és egy folyamatos fejlesztés állapotába fogunk kerülni.

Ne zavartassuk magunkat azonban az ünnepi hangulatnak ettől a szoft hangulatától, kezdjünk neki az egyes tételeknek.

Liskó Ilona!

LISKÓ ILONA: Én is nagyon örülök, hogy Nagy József ezt mondta, mert ha valaki, akkor ő, aki a tantervi fejlesztés kezdetétől szinte az összes csínját végigélve, jelen volt, igazán meg tudja állapítani, hogy mi a határátkö. Tehát én megbízom abban, hogy ő ezt jól ítélte meg és tényleg van okunk az optimizmusra.

Egyébként is valahogy az az érzésem, hogy az is örömteli dolog, hogy mindjárt az első pályázati kiírásra ennyi kiváló kerettanterv érkezett be erre a pályázatra, amelynek a nagy részét vagy a nagy többségét ki lehet hirdetni. Tehát ez azt jelenti, hogy nemcsak a tantervi szabályozásban dolgozó emberek csináltak valami értékeset, hanem hogy a pedagógusok, akik a műhelyeikben ezeket a dolgokat fejlesztették, ők is valami egészen nívós dolgot műveltek az elmúlt időszakban. Tehát ez a dolog nemcsak a szakértők, hanem a gyakorlati műhelyek valahogy találkozásának a pillanata is, és ez különösen értékelendő számomra.

Nekem ebben a táblázatban két nagy kérdésem van, és sajnos, amiket Jóska mondott, azok nekem nem tűnnek elegendő indoklásnak, ahogy ezt a táblázatot nézem. A Mozaik az egyik, amelyik egy elutasítás, egy javaslat az átdolgozásra alapján mégis kihirdetésre kerül. Ezt valamilyen magyarázattal kellene kiegészíteni szerintem, hogy ez miért történt így. Miért lesz kihirdetve az, ami legalábbis nagyon billeg?

A másik pedig a 019-es, ez a zeneiskolai dolog, amelyik két kihirdethető javaslatot kapott, és ennek ellenőre, sőt a módosítás utáni szakértői vélemény is kihirdetés, amit nem is értek, mert ha két alap kihirdethető javaslat van, akkor miért kell ezt még módosítani? De mindegy. Tehát gyakorlatilag három kihirdető véleménye van, mégis el van utasítva.

Ezt szeretném, ha valaki megindokolná ezt a két döntést.

DR. HADHÁZY TIBOR: Egy véleményt szeretnék majd mondani.

ELNÖK: Jó, akkor először Polinszky Mártát kérem meg a válaszára.

POLINSZKY MÁRTA: Én az utóbbira, a 019-esre felhívnam a tisztelt OKNT figyelmét. Az emlékeztetőre a március 24-i ülésről, ahol is a 11. pontban megindokolja a bizottság, hogy miért javasolja itt a kihirdetési javaslat ellenére elutasításra. Egyszerűen azért, mert ez egy olyan kerettanterv volt, ami a régi kerettantervet mintául véve, néhány helyen dőlt betűkkel beleírt valami kicsikét, de lényegében az egész kerettanterv nem volt más, mint a régi kerettanterv, helyesebben: az a kerettanterv, amit az OM átdolgoztatott, de annak a nem átdolgoztatott változata. Tehát lényegében ez a tavalyi változat, tehát semmi újdonságot nem tartalmazott, úgyhogy ezért történt ez a javaslat.

A Mozaikkal kapcsolatban pedig, szintén ebben a jegyzőkönyvben van, de ennek Nagy József professzor úr volt - ha úgy tetszik - a mentora ennek a tantervnek. Mi többször beszélünk arról, hogy egy váratlanul, de egy nagyon sikeres szakértői gárdát sikerült toborozni erre a munkára, de persze itt nem mindenki volt kiváló és nem mindenki ítelt meg hibákat adott esetben túlzottnak vagy kevésbé túlzottnak. Amit professzor úr is mondott, hogy minden esetben itt végigmentek a szakértők a szakértői véleményeken, és ha úgy tetszik, mivel ennek az ad hoc bizottságnak tantervi szakértők voltak a tagjai, tehát joggal felülbírálták adott esetben a szakértői véleményt, de pont a Mozaikkal kapcsolatban itt az előterjesztés utolsó oldalán van Nagy Józsefnek, a bizottság tagjának az összefoglaló véleménye a Mozaikkal kapcsolatban.

NAGY JÓZSEF: Egy picit ehhez. Mivel személyesen vagyok érintve, én mentem bele ebbe a dologba, szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogy én jóváhagyásra javasoltam és a többiek leszavaztak, és a többiek kihirdetésre javasolták. Tehát hogy világos legyen, hogy nem én akartam keresztülerősokolni ezt a dolgot, hanem a bizottság egyértelműen foglalt állást, engem leszámítva.

ELNÖK: Hadházy Tibor!

DR. HADHÁZY TIBOR: Én köszönöm szépen a bizottság munkáját, a bizottság elnökének a referátumát is, amely nekem is sokat segített abban, hogy megpróbáljam feloldani azt az ellentmondást, amelyet a táblázat javaslatai és a CD-n olvasható szakértői vélemények, konklúziók között én fölfedezni véltem. A CD-n olvashatók ennél árnyaltabb – de mondhatnám azt is, hogy borúsabb – képet festenek. Az ott megfogalmazott szakértői javaslatok ugyanis sok esetben markáns átdolgozás utáni elfogadást javasolnak, vagy például az érettségire való felkészítésre alkalmatlanságot állapítanak meg stb. Tudom, hogy első közelítésben az általános iskola kezdő szakaszát tekintette a bizottság elsősorban akkreditációs szempontnak, de ez nem volt akadálya annak, hogy ilyen esetben is kihirdetést javasoljon. Azt is megtudhattuk, hogy bizonyos esetben konzultációs lehetőségekkel ezek javítása folyamatossá vált.

Minden olyan esetben, amikor egy akkreditálás vagy minősítés történik, roppant érzékeny terület az, hogy meddig segítem ezt a folyamatot, segítem-e egyáltalán, és meddig segítem. Mert ebben az esetben óhatatlan a segítő szándék melletti áthallás is. Tehát ha erről kaphatnánk egy kis információt, hogy volt-e ennek moratórium jellege, nevezetesen kapott-e a benyújtó, aki olyan javaslattal véleményeztetett, hogy csak módosítás után javasolják a kihirdetést - meg tudom mondani a számát -, volt-e szándéka a bizottságnak, lesz-e szándéka egyáltalán az akkreditálási folyamatnak, mert véleményem szerint ez mindenképpen korrekcióra veendő.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Megszólítottát ez ügyben.

NAGY JÓZSEF: Azt hittem, hogy ez mindenki számára világos. Ha nem, mondom.

Minden olyan pályázat, amely formailag rendben volt, és a bírálók javasolták vagy átdolgozásra javasolták, mind megkaptá, visszakapta és átdolgozás történt. Az átdolgozást újra

odaadtuk a bírálóknak, és a bírálók véleményét mondták arról, hogy megtörtént-e az átdolgozás. Három kivétel van ez alól, amit elmondtam. Ők nem kapták meg, mivel elutasító jellegű volt, ők nem kaptak lehetőséget... (*Polinszky Márta: De, de, csak az elutasítás nem!*) Azt mondom, az elutasításra javasoltak nem kaptak erre lehetőséget, ezért a bizottság három tagja külön megkapta a feladatot, hogy menjen el, és rágja végig az egészet, hogy hajlandók-e határidőre ilyen átdolgozást csinálni, amit a bizottság kíván. Ők tehát ugyanazt a lehetőséget kapták, mint a többiek, csak az elutasító bírálati vélemény ellenére. Pontosan ez történt. Én elmondtam, hogy hogy működött és miért vállaltuk ezt, ti pedig majd dönteni fogtok.

ELNÖK: Báthory Zoltán volt a következő jelentkező.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Én azt gondolom, hogy a kialakult helyzethez képest egy igen alapos értékelési rendszemek vetettük-vetették alá a kerettanterveket. A két szakértő, az ad hoc bizottság, az ad hoc bizottság tagjainak személyi presztízse bizonyos mértékig garancia arra, hogy ezek a kerettantervek működni fognak a gyakorlatban. A kerettantervek jelentős része némileg más formában már működött korábban, sőt, olyan is van, amelyik több mint tízéves múltra tekint vissza. Ez tovább növeli a kihirdetésre javasolt kerettantervek iránti bizalmamat.

Azt gondolom, most tényleg abban a helyzetben vagyunk - Nagy Jóskával teljesen egyetértek (*Nagy József: Ritka kivétel!*) – ritka kivétel, annál nagyobb öröm –, hogy elkezdődhetett egy új tanterv-szabályozási rendszer. Szeretném azonban nyomatékosan felhívni a figyelmet, ahogy Jóska is tette, hogy nincs vége a munkának. Most jön az, amit úgy nevezünk, hogy az iskolák létrehozzák a helyi tanterveiket. Ez lesz az igazi próba, hogy ez vajon hogyan sikerül. Erre nézve nem nagyon látom azt a biztosítékot, hogy hogyan fogjuk vizsgálni, mi történt a gyakorlatban. Van egy implementációs elképzelés, és azt gondolom, ebben benne van egyrészt a külső monitorozás, hogy mit is csinálnak az iskolák, hogyan működnek, mit kellene segíteni, másrészt benne van, amit Jóska folyamatos fejlesztésnek, mások finomhangolásnak neveznek, hogy az iskolák mostantól kezdve nem holnaputánig választanak, hanem mindig fejlesztési helyzetben vannak, a visszajelzési körök alapján.

Azt hiszem, egy kicsit késésben vagyunk ennek az implementációs stratégiának a kialakításában, intézményeinek a létrehozásában. Csak remélni tudom, hogy ez a nagy reményű Közoktatás-fejlesztési és Pedagógusképzési Kht. megfelelő módon gondoskodik a folyamatos fejlesztés külső segítségével az értékelési rendszer, az implementáció segítségével.

Nagyon érdekes új helyzet elé fogunk kerülni, hogyha belső vagy külső okok miatt a NAT háromévenként jelenleg is törvényben meghatározott felülvizsgálata történik, hogy akkor mit is csináljunk, és valószínű, hogy ezt nem is tudjuk megkerülni: jó lenne egyszer akár az OKNT-nek is végiggondolni ezt az implementációs stratégiát, hogy hogyan is fog ez történni. Most kihirdettük a kerettanterveket, az iskolák alkalmazkodnak, aztán az iskolák folyamatosan alkalmazzák, aztán a NAT-ot megváltoztatjuk - szóval, ez egy elég bonyolult rendszer. Végig kellene alaposan gondolni.

Másodszor még azt szeretném mondani, lehet, hogy egy kicsit naiv vagyok, de ebben egy oktatáspolitikai békét is látok. A liberális mánia, a nemzeti alaptanterv és a konzervatív mánia, a kerettanterv valamiféleképpen rendszerbe állt, és lehet, hogy így történnek a dolgok a mi szakmánkban. Azt gondolom, van egy folyamatosság is. Jóska azt mondja, hogy itt minden összevissza van. Ez kicsit a külső szemlélő véleménye, hogy minden összevissza van. Azért van minden összevissza, mert ilyen nehéz megtalálni azt az utat, ami egy jó megoldás, egy olyan nagyon bonyolult dologban, mint a tartalmi szabályozás modernizációja.

Köszönöm.

ELNÖK: Karlovitz úr!

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Itt valóban egy folyamatban vagyunk, ami lényegében arra vezet, hogy kialakul egy ilyen tantervi rendszer, ami talán a világon egyedülálló így, hogy egy

nemzeti, több keret, helyi tanterv - szóval, egy rendszer. Elvi kérdés, persze, hogy ki hogy gondolja, hogy például kerettantervből egy legyen csak, vagy pedig legyen kerettanterv-választék. Akik a kerettanterv-választék mellett vagyunk, azt mondjuk, hogy ha választék, akkor jó, ha van belőle minél több, tehát nem kell ettől tartani, és akkor mindenki megtalálja a magáét. Mi ilyen szellemben dolgoztunk, és most visszamenőleg lehet az ad hoc bizottságot bírálni, hogy túl nagy egérutat engedett javításra stb., de mi inkább azon voltunk, hogy hadd javítsák, hogy a végére alakuljon ki egy jó. Volt olyan, hogy többször is átjavították, és a végén a szakértők is elismerték. Itt van a Zsolnay-féle tanterv, és megmondom őszintén, rám hatott a kollégák véleménye is, és milyen igazuk volt, amikor azt mondták, hogy ha valami, akkor a Zsolnay-féle dolgok azért belejártak az új NAT születésébe, és azzal tényleg nagyon szinkronban vannak. Értékközvetítés, képességfejlesztés - hát mi ez, hogyha nem ez szolgálja tényleg a NAT szellemiségét.

Tehát a magunk véleményét is olykor korrigáltuk, módosítottuk, és végül így jutottunk erre az eredményre. Köszönöm szépen, egyelőre ennyi.

HORN GYÖRGY: Elnézést, nekem nemsokára el kell mennem, 13 órakor, mert minden hónap második csütörtökjén igazgatói értekezletem van. *(Nagy József: Szavazzunk!)* Jó, csak három dolgot szeretnék javasolni.

Az egyik az, hogy kérjük fel... azon kívül én is úgy gondolom, hogy ez egy nagyon nagy munka és meg kell köszönni jegyzőkönyvileg is - kérem is elnök urat - ebben az ad hoc bizottságban a szakértőknek az ezzel kapcsolatos teendőit, tudván, hogy ez milyen nagyon nagy munka, egy kicsit előzményként végeztünk hasonlókat. De hogy Nagy József professzor urat, mint az elnököt, kérném az OKNT-t, hogy kérje meg az itt felmerült szakmai tapasztalatok összegzésére, hogy ennek az első körnek mik voltak a legfontosabb szakmai jellemzői - nem eljárási, hanem szakmai jellemzői -, hiszen ezt követően a KAT-nak fel kell állnia, és azt gondolom, hogy ez egy nagyon fontos útmutató lehetne arra, hogy mik azok a jellegzetes dilemmák, előnyök, hátrányok, problémák, amelyek ezekben a tantervekben megjelentek.

A másik ilyen: azt gondolom, hogy javasolni kellene az OM-nek, hogy valamilyen hálózattal a megjelenését követően az ezt igénybe vevők, tehát azok az iskolák, amelyek ezeket a tanterveket használni akarják, akár valamilyen érdekeltség megteremtésével, egy néhány éves visszacsatoló rendszerhez hozzá kellene építeni, vagyis hogy a korrekciót nemcsak a NAT-ra, hanem a kerettantervekre is érvényesíteni kellene. Ugyanis három dolgot biztosan tudunk.

Az egyik az, hogy az iskolák nem tantervek alapján tanítanak, és bármilyen történelmi ez a pillanat, lényegi változás az iskolákban nem lesz.

Ettől még a szabályozás rendszere valóban érdemi fordulatot jelent, ami hosszú távon előremutat, egy más típusú pályán mozog a rendszer, amely pályának azonban van egy nagyon fontos eleme, az, hogy ezek az anyagok, amelyek elkészültek, tele vannak olyan elemi, kis egységekkel, amit nem is látunk, hibákkal, amelyeket egyrészt meg fog írni a sajtó, hogy például az látható ott, hogy még Ohm-törvénye sincs a nem tudom, miben. Tehát ez nyilván megjelenik, de ha ehhez van egy olyan rendszer, amit a használók a tapasztalatok alapján azt mondják, hogy itt és itt és itt, akkor ezzel, azzal együtt, hogy kihirdetik, lehet, hogy visszamenőleg nem érdemes, de a továbbiakban a KAT-on keresztül megjelenített kerettantervekre szerintem ezt akár jogilag is elő lehet írni, hogy a visszacsatolás rendszerével egy folyamatos, elemi szintig elmenő korrekciót be kell építeni a rendszerbe. Nem nagy elemeket, hanem például a teljesíthetőség kritériumait beépítjük, hogy az adott időkeretek feltételei mellett ez milyen eredményekkel, hogyan működtethető, és ez nem a gyerekek munkája, hanem a tanároké.

Itt tehát nem az a kérdés, hogy milyen hatékonyan, mennyit tudnak ebből a gyerekek, vagy mire alkalmasak - az egy teljesen más ügy -, hanem hogy a pedagógusok saját szakmai tapasztalatain keresztül ezek a dolgok hogyan teljesíthetők, függetlenül annak érdemi tapasztalatától, mert ez egy nagyon hosszú távú dolog. *(Nagy József: És hogy mit kell módosítani.)* Tehát én ezt nagyon fontosnak tartanám, hogy ez épüljön be.

A harmadik dolog pedig az, hogy amikor ezeket a kerettanterveket megjelenteti a minisztérium, akkor egy olyanfajta preambulummal kellene megjelentetni, amelynek az a pontos lényege, hogy igen, ebben lehetnek hibák. Tehát hogy nem ez a tanterv ugyanis, hanem a helyi tanterv a tanterv, és ezt valamilyen módon, bár a törvény ezt világosan megfogalmazza, de úgy gondolom, hogy ezt a megjelenítés mellé oda kell tenni, hogy az iskola helyi tantervei alapján tanít. Tehát függetlenül attól, hogy ez a kerettanterv, mert azt egy nagy felelősség odaírni, hogy ez az Oktatási Minisztérium által kihirdetett kerettanterv. Tudjuk jól, hogy amikor aznap megjelenik, máris elő fognak kerülni, akár a szakértők által is leírt hiányosságok, hogy ennek van korrekciója, és nem ez a tanterv, hanem a helyi tanterv a tanterv.

Úgy gondolom, hogy ezt több mint közölni kell, ezt be kell építeni, legalább a szakma köztudatába. *(Nagy József: Időszakonkénti felülvizsgálat és javítás!)* Igen. Tehát én ezeket fontosnak tartom, és egyébként én is úgy gondolom, amit Báthory Zoltán is mondott, hogy talán ez lehetőséget ad arra, hogy ez a hektikus mozgás, a köztünk lévő mondjuk így, hogy idestova másfél évtizedes vitának egy ilyen kiskapuját azért kinyitotta vagy kinyitja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Trencsényi László!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Kollégák! Tartozom néhány mondattal, hogy majd a szavazási taktikámat megindokoljam, ami igen lesz természetesen, de előtte három mondatot szeretnék mondani. Abban a minőségemben is, hogy egy bizonyos szabályozási konstrukcióban viseltem némely felelősséget egy használhatónak gondolt tantervmennyiség előállításáért és nyilvánosságra hozataláért. Azért fogom megszavazni ezeket a kerettanterveket, mert úgy látom, megjegyzem, hogy nem tartom a mai napot ünnepnek, ne ezt tekintsük a szabályozás piros betűs napjának, hanem azzal még várjunk egy kicsit, vagy pedig ha a No-Spa felszívódása a gyomorban oldja a görcsöt, az ünnepnap egy görcsöktől szenvedő embernek - nem én vagyok az, nem innen veszem a példát *(Nagy József: Azt hittem, nekem szólt! - Derültség.)*, akkor ám legyen ünnep, mert itt tényleg egyszerűen arról van szó. Én azt látom ezekben a kerettantervekben, nem tekintem őket kiválónak, nagyon óvnék egy ilyen kommunikációtól, hogy ezek kiválóak lennének, hogy a közoktatási törvény módosítása által valóban előteremtett, ezt hangsúlyoznám és méltányolnám, e szabályozás politikai kompromisszumról az derül ki, hogy nem árt a közoktatás-fejlesztési stratégiának. A tantervi szabályozás kívánatos pluralizmusát, szebben mondom: kívánatos adaptivitását az egyes helyi nevelési rendszerek sajátos céljaihoz és sajátos feltételrendszereihez, ez a szabályozás nem zúzta széjjel, hanem ha úgy tetszik, elősegítette, ha úgy tetszik, helyreállította, ez már megint ízlés kérdése, hogy melyiket mondjuk. De nyilvánvalóan az OKNT-nek is és a magyar társadalom előtt felelős ágazati minisztériumnak is feladata ezeknek a kerettanterveknek, ha úgy tetszik, a keresztelője ma megvan, április 15-én, de a bölcsődébe juttatása, a kellő védőnői gondozása, például a szülők egyesülete fenntartásainak és problémáinak a kezelése és még minden más, amelyekre feltehetőleg választ kapunk az implementációs napirendben, mert innentől válik a dolog lényegessé, hogy hogyan üzemelteti és hogyan tartja karban a minisztérium ezeket a dokumentumokat. Ezek nem annyira csatlakozó intézményeket fognak toborozni maguknak, hanem úgy gondolom, hogy legitimálja azt a helyzetet, hogy a magyar közoktatásban alakultak ki szabályos műhelyek, iskolák, amelyek maguk köré tudtak csoportosítani alkalmazó intézményeket. Ezek részben tantervfejlesztő műhelyek, részben tankönyvfejlesztő műhelyek, a tankönyvfejlesztő műhely sajátos problematikájával, hogy ez egyúttal nemcsak szakmai érdek, hanem piaci érdek is, ez például szintén kezelésre érdemes probléma, de e műhelyek köré csoportosult iskolák másság iránti törekvéseit legitimálják ezek a kerettantervek, ezért igennel fogok szavazni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretnék arra figyelmeztetni, hogy Horn Györgynek nemsokára el kell mennie, csak azért mondom, mert szavazatképesnek kell lennünk. Tehát arra

szeretném kérni a hozzászólókat, hogy legyenek tekintettel erre az időpontra, hogy szavaznunk kell. Két kéz volt a levegőben, Liskó Icaé és Hoffmann Rózsáé.

LISKÓ ILONA: Csak egy kis kiegészítés. Én csak a minisztériumtól szeretném megkérdezni, hogy milyen formában fog történni az eljuttatás, milyen módon jutnak el ezek a jóváhagyott, kihirdetett kerettantervek az iskolákhoz?

FRISS PÉTER: Az egyetértés és a KT véleménye után a honlapra fel tudjuk tenni - ez a munkát segítő előzetes része a dolognak -, jogilag pedig úgy néz ki, hogy a magyar közlőny mellékletében jelenik meg. Megjelenik tehát maga a rendelet – a kerettantervek kihirdetéséről, jóváhagyásáról szóló rendelet – a Magyar Közlöny első kötetében, egy külön kötetben a mellékletben szereplő kerettantervek, amelyek közvetlenül jutnak el az előfizetőkhez. Illetve az Oktatási Közlönyben - itt már nincs szükség arra, hogy az összes kerettantervet közöljük, hanem az Oktatási Közlönynek egy, vagy ha kell, két CD-mellékletében valamennyi kerettantervet el tudjuk juttatni valamennyi előfizetőhöz. Az a CD nyilván elkérhető utána közvetlenül a minisztériumtól is, ha valamelyik iskolába nem járna az Oktatási Közlöny.

ELNÖK: Hoffmann Rózsa!

DR. HOFFMANN RÓZSA: Szintén a praktikum oldaláról egy javaslatot szeretnék megfogalmazni, a kihirdetésre vonatkozóan. Hogy segítsük az iskolák eligazodását ebben a, most már közel húsz, majdan kihirdetendő kerettantervben, jónak tartanám, ha készülne akár egy olyan táblázat, amely a jóváhagyott vagy kihirdetett kerettantervek legfontosabb paramétereit közvetítené az iskolák felé. Én csak kapásból mondok néhány ilyen ötletet. Úgy képzem, hogy ezt a kht. a maga szakmai kompetenciájával, ismerve a kerettanterveket, meg tudná oldani. Nyilván alapvetően azt, hogy kiknek szól, milyen korosztálynak, milyen tantárgyi rendszere van, milyen óraszámai, milyen tankönyveket használ, milyen specialitásai vannak, a modulismeretek hogyan épülnek bele - tehát mindaz, amit az iskolák kérdeznek egy kerettantervtől akkor, amikor majd a helyi tantervről döntenek, esetleg változtatnak egy év múlva, fél év múlva, mert a hátra lévő pár hét úgyszólván semmire sem elég.

Hasonló, de kicsit perspektivikus javaslat a következő, és a felülvizsgálatot vagy a korrekciót, fejlesztést mindjárt ilyen irányban lehetne kezdeni. Az is segítené ezeknek a használatát - és minél több kerettanterv lesz, annál inkább -, hogyha az első átdolgozásnak az egyik célja az lenne, hogy egységes szerkezetben jelenjenek meg. Akkor tudnák jobban használni az iskolák, ha olyan egységes fejléc, tartalomjegyzék készülne hozzá, amiből tudhatja az iskola, hogy ha ő arra kíváncsi, hogy az adott kerettanterv hogyan oldotta meg az ember a természetben műveltségterületet, akkor tudja, hogy hányas fejezetben, hogyan keresheti. Ez az óriási bőség akkor lesz a gyakorlatban használható, hogyha ehhez a felhasználást segítő mankót kapnak az iskolák.

Úgy gondolom, az első javaslatom megoldható akár néhány napi munkával, és már a kihirdetést talán meg lehetne támasztani egy ilyen fajta kivonatolással.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Trencsényi László!

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Rózsa első javaslatát támogatandó, és igazolandó, hogy ez huszonnégy óra alatt teljesíthető, én javaslom az ügyben felelősöknek, hogy kérjék el az Országos Közoktatási Intézet adattárából azt a kérdőívsémát, ami a tantervi adatbank ismertető lapja, ami az Új Pedagógiai Szemle hasábjain jelent meg. Az egy ilyen egységes szerkezetű szempontrendszerre épül, pláne ráadásul, mert a tantervek többsége az adatbankban most is fellelhető tanterv. Nyilván ezeknek az ismertetőknél egy gyors adaptációja megvalósítható.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő kérdést szeretném fölteni. Ragaszkodik-e ahhoz az Országos Köznevelési Tanács, hogy az előterjesztésben szereplő egyes tantervekről egyéneként szavazzunk, vagy pedig egyben megszavazhatjuk az egészet?

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Én azt javaslom, hogy egyben.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Csomagban.

ELNÖK: Nekem is ez lett volna a javaslatom. Akkor szavazásra tenném fel a kérdést, hogy a kerettantervek ügyében az OKNT elé terjesztett javaslatot az OKNT megszavazza-e. Aki igen, tegye föl a kezét! *(Szavazás. - 13) Ellenszavazat? (Nincs jelzés.) Tartózkodás? (2)*

Akkor ezt megállapítom - örömmel. Egyúttal köszönetemet szeretném az OKNT nevében kifejezni az előkészítő munkában részt vett ad hoc bizottságnak, a nagyon példásan megszerkesztett előterjesztés ügyében Polinszky Mártának és munkatársainak - és ezzel ezt a napirendet lezárom.

HORN GYÖRGY: Voltak javaslataim. Ezek magánjavaslatok maradnak?

DR. SZENES GYÖRGY: Az implementációnál vegyük elő!

ELNÖK: Ezek határozati javaslatok voltak?

HORN GYÖRGY: Azt kértem.

ELNÖK: Akkor bocsáss meg, ez az én figyelmetlenségem volt. Kérlek, ismételd meg a határozati javaslatodat.

HORN GYÖRGY: Most azért vagyok bajban, mert mindenki menne - én is.

Azt javasoltam, hogy a preambulumba vonatkozóan a korrekciós rendszer épüljön bele rendszerbe, és a bizottságnak legyen egy szakmai összesítése.

ELNÖK: Ezen kívül Rózsának is voltak javaslatai a megjelenítéssel kapcsolatban.

HORN GYÖRGY: Én csak azt kérdeztem, hogy akkor ez most magánjavaslat-e.

ELNÖK: Én hasznos tanácsnak gondoltam, és nem olyannak, amelyet okvetlenül testületileg kell megszavazni. De ha rosszul ítélt meg...

HORN GYÖRGY: Szerintem a kerettanterv ügyében a korrekciós rendszer nem egyéni ügy, hanem az, hogy ilyen legyen, jogi szabályozási kérdés.

DR. SZENES GYÖRGY: Az implementációnál tudnánk tárgyalni.

NAGY JÓZSEF: Áthidaló javaslatom van. Amikor az implementációs problémákról beszélünk, akkor ezeket vegyük elő, mert tulajdonképpen ott jönnek elő.

ELNÖK: Egy része olyan volt, de a másik a megjelenítésre vonatkozott, amit Rózsa mondott, hogy legyen egy ilyen tartalmi kataszter, hogy használjuk-e fel benne a kérdőívet. Én tényleg úgy értelmeztem, mint hasznos javaslatot, amivel senki sem vitatkozott.

FRISS PÉTER: Én is ilyennek érzem: segítő javaslatoknak.

ELNÖK: Köszönettel fogadtuk, nem gondoltam, hogy külön meg kell szavaztatni - kivéve, amire azt mondd, hogy az jogi szabályozási konzekvenciával járó ügy. Ezt akkor az implementációs határozat keretében fogjuk tárgyalni.

Polinszky Márta!

POLINSZKY MÁRTA: A magam részéről teljes mértékben egyetértek a Rózsa javaslataival. Meg is fogjuk csinálni, amint erőnk engedi.

Ha Trencsényi úr segítene abban, hogy melyik Új Pedagógiai Szemlében volt az az adatlap, ez lényegesen megkönnyítené a munkánkat.

Magát az egységes szerkezetet, fejléctet, tartalomjegyzéket meg ilyesmit, már én is régóta szorgalmazom, csak eddig egyszerűen nem fért bele az időnkbe. Mélységesen egyetértek, és mi ezt meg fogjuk csinálni.

ELNÖK: Mielőtt az örvendetes „oszolj”-t kimondanám, Trencsényi László...

DR. TRENCSENYI LÁSZLÓ: Elnézést kérek, csak egy mondatom lenne. Miután szakmai civil szervezetek követi vagyunk többen, szeretném, hogyha az OKNT mint OKNT is tudna róla, és esetleg tovább hallatná ebben a hangját, hogy 2004-re a szakmai civil szervezetek minisztériumi támogatási pályázata még nem íródott ki. Tavaly ilyenkor már döntések is voltak. Ennek a késlekedése a magyar pedagógus szervezetek túlnyomó többségének a létét veszélyezteti - és a szülőieket is, nyilván: padlássöprésnél tartunk, hogy a működésünket biztosítani tudjuk. Most már nem hiszem, hogy júliusnál előbb egyáltalán támogatáshoz juthatunk. A létünket fenyegeti ez a késlekedés.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Hozzátenném, hogy hiányoljuk a pedagógiai lapok pályázatát is, ami még korábban szokott lenni. Volt olyan pályázat is minden évben, hogy felsőoktatási tankönyvek pályázata, ami meg januárban szokott lenni.

Tehát akkor kapcsoljuk össze, hogy általában ezek a minisztériumi pályázatok jelenleg még nem jelentek meg és ezeket sürgetnénk.

ELNÖK: Friss Péternek van erre egy felvilágosító ígérteű válasza.

FRISS PÉTER: A költségvetés folyamatos átstrukturálása miatt ezek a pályázatok valóban húzódnak, megkezdődött a pályázatok kiírása; a szervezeteké, de más pályázatok is. Az egy másik kérdés, ez mondjuk a szakmai szervezet pályázatát nem, de már a pedagógiai lapok pályázatát érinti, ennek a költségei jóval alacsonyabbak várhatóan, mint az elmúlt években.

Tehát itt differenciálódnak ezek a dolgok. Ez nem mindegyikre igaz. Az, hogy egyik se lesz elég, az mondjuk persze mindig is így volt, de sorban jelennek meg a pályázatok a következő hetekben.

ELNÖK: Akkor ezzel a felszólalással együtt és ezzel a válasszal együtt fogom a közleményben megjelentetni, hogy a nagy nyilvánosság is tudja, hogy immáron reménykedhet, hogy a padlássöprésről áttérhetünk az első emeletre.

A következő ülés a rendes időpontban lesz, május 13-án. Vizontlátásra!

(Az ülés végének időpontja: 12 óra 52 perc)

Dr. Loránd Ferenc
az OKNT elnöke

Tartalomjegyzék

Elnöki bevezető.....	4
<i>Javaslat a pedagógusképzés finanszírozási rendjéről szóló napirend elnapolására.....</i>	<i>6</i>
Dr. Brezsnay László véleménye.....	7
Kotán Attila tájékoztatója.....	8
Hozzászólások a tárgyalás elhalasztásáról szóló javaslatához.....	9
Az OKNT állásfoglalásának kialakítása a \.....	23
Döntés a szakértői vélemények alapján jóváhagyásra, illetve elutasításra javasolt kerettantervekről.....	25

I g a z o l á s

Igazolom, hogy az **Országos Köznevelési Tanács** 2004. április 15-én, csütörtökön, 10 órakor megtartott üléséről s ü r g ő s határidővel elkészített szó szerinti jegyzőkönyvet a mai napon elektronikus posta útján átvettem.

Budapest. 2004. március 16.